

მოქმედნი პირნი

სოლინუსი, ეფესოს მთავარი.

ეგეონი, სირაკუზელი ვაჭარი.

ანტიფოლე ეფესელი

ანტიფოლე სირაკუზელი

დრომიო ეფესელი

დრომიო სირაკუზელი

ბალთაზარი, ვაჭარი.

ანჯელო, ოქრომჭედელი.

ვაჭარი, ანტიფოლე სირაკუზელის მეგობარი.

პინჩი, მასწავლებელი და ჯადოქარი.

ემილია, ეგეონის ცოლი და ეფესოს დედათა მონასტრის წინამძღვარი.

ედრიანა, ანტიფოლე ეფესელის ცოლი.

ლუსიანა, მისი და.

ლუსი, ედრიანას მსახური.

კურტიზანი ქალი.

ციხის ზედახედიველი, ბოქაული, აბაღა, მსახური

მოქმედების ადგილი — ეფესო.

მომხედება პირველი

სურათი პირველი

ღარბაში მთავრის სასახლეში.

გემოდან მთავარი, ეგეონი, ციხის ზედა მხედველი, ბოქაული და ამალა.

ეგეონი

ნუ დააყოვნებ, ო, სოლინუს, აღსასრულს ჩემსას, შენ სასიკვდილო განაჩენით მომიტან შევბას.

მთავარი

სირაკუზელი, ამაოა შენი ვედრება, ბევრძობით ეს კანონი არ დაირღვევა! ჩვენ შორის მტრობა, სიძულვილი, უთანხმოება თქვენი მთავარის სიკვამლე გამოიწვია, რაც ჩაიდინა მან ეფესოს ვაჭრების მიმართ, როცა ჩვენებურთ დასახსნელი არ ეყოთ ფული, თქვენმა მთავარმა განაჩენი აღბეჭდა სისხლით; აჰ, ამიტომ პატივებით ვერ შეგიწყნარებთ. რაკი ჩვენსა და იმ თქვენს ვერაგ თვისტომთა შორის დუნდობელი ჩამოვარდა შუღლი და მტრობა, უხუცესების საკრებულომ ჩვენ ავვიკრძალა სირაკუზასთან ყოველგვარი ურთიერთობა, და უფრო მეტიც — უკი ეფესელს შეამჩნევნ სირაკუზაში, მ სირაკუზელს აქ, ეფესოს შემოგარენში, მ უნდა მოკვდეს, ქონება კი მთავარს გადაეცეს, მ და გაიღოს, შეჭვევლად, ათასი მარკა,

თვისი სიცოცხლის საფასური გამოსასყიდი. შენი ქონება ასე მარკის ფასიც არ არის. აჰ, ამიტომ შენ სიკვდილით უნდა დაგსაჯონ.

ეგეონი

როდესაც შენი განაჩენი აღესრულება, ჩემს ტანჯულ ყოფას მწუხრზე შევბა მოევლინება.

მთავარი

სირაკუზელი, აბა ერთი, მოკვლედ გვითხარი ჩვენთან ჩამოსვლის ჭეშმარიტი შენი მიზანი.

ეგეონი

მიმიმის მე ჩემი გატანჯული ცხოვრების თხრობა, იცოდეს ყველამ, ეს სასჯელი განგებამ დამლო და არა ჩემმა სიბოროტემ, ავმა კაცობამ. მოგითხრობთ, როგორც მოვახერხებ დამწუხრებულს. სირაკუზაში დავიბადე, შევირთე ცოლი და ჩემს მეუღლეს მივანიჭე ბედნიერება. არც მე ვიყავი უმადური ჩემი ბედისა. ჩვენი სიმდიდრე მატულობდა, რადგანაც ხშირად ემოგზაურობდი სარფიანად ეპიდამნუმში? მერე კი ჩემი შუამავლის გარდაცვალებამ და ალაღბებზე მივდებულმა ქონებამ ჩემმა მეუღლის აღერსს მაიძულა განვშორებოდი. ექვსი თვის შემდეგ, თუმცა ძლიერ დასუსტებულმა, ქალების ზვედრი საამური სასჯელისაგან, ეპიდამნუმში უვნებელმა ჩამომაკითხა. ცოტა ხნის შემდეგ ბედნიერი შეიქმნა დედა,

მან საოცარი მშენიერი ტყუპები შობა. საკვირვალად ჰკვანდნენ ერთმანეთსა ჩვენი შვილები, ერთურთისაგან გაარჩევდით მხოლოდ სახელით. სწორედ მაშინვე, იმავე დღეს, იმავე ფუნდუკში, ვინმე დიაცმა ბოგანომაც, შვა ტყუპი ძმები, ვერ გაარჩევდით თქვენ რომელთაც წყლის წვეთებივით. რადგან ღარიბნი და ღატაკნი იყვნენ მშობლები, ჩემს ტყუპებისთვის შევისყიდე მე ორივენი. ჩემი მეუღლე, თვის ტყუპებზე გადარეული, არ მასვენებდა, მოითხოვდა შინ დაბრუნებას. დავეყვ მიხსნა უხალისოდ, გულდათუთქული. გემში ჩავსხედით, ეპიდემიუმსა რომ გავშორდით მცირე მანძილით, ქარის დამყოლმა ღრმა შორევა აღგვიძრა შიში და ქარიშხალმა გაგვიწვევია ძაფი იმედის. ზეცა პირქუში, მოღუშული, შიშით შეპყრობილთ ჩვენს გარდაუვალ აღსასრულზე მიგვანიშნებდა. არ ვინაღვლებდი, მარტოდმარტო რომ ვყოფილიყავ, მაგრამ მეუღლის შემზარავმა მოთქმა-გოდებამ, გამოწვეულმა კარს მომდგარი უბედურებით, ნორჩი ბავშვების გულსაკლავმა წივილ-კივილმა, რომელთაც არა ესმოდათ რა მომავალ საფრთხის, მე მაიძულა ხსნა მეპოვნა ჩვენთვის ყველასთვის. თავი გადავდე, არაფერი არ დავიშურე. მეზღვაურები ნავში ჩასხდნენ თავის საშველად, ჩვენ მარტოდმარტო მიგვატოვეს ბედის ანაბრად. ჩემმა მეუღლემ ტყუპისცალთა უფროსი წყვილი ქარიშხლისათვის სამარქაფო ანძას მიაბა, მე კი მივაბი ტყუპისცალთა მეორე წყვილი. მერე მივებით ჩვენც, ცოლ-ქმარნი ანძის ბოლოებს და ზღვის დინებას მინდობილებს ასე გვეგონა, ბობოქარ ტალღებს ჩვენ მივყავდით კორინთოსაკენ. მერე კი, როცა გადმოხედა მზემ დედამიწას და მიმოფანტა ავის მოქმელი შაკი ბურუსი, როცა ნანატრმა მზის ნათელმა დააცხრო ღელვა, ჩვენკენ მცურავი დავინახეთ ორი ხომალდი: კორინთელთა და მეორე კი ეპიდავრუსის³. მოგვიახლოვდნენ – ნება დამრთეთ, შევწვეითო თხრობა, ამ ამბის ბოლო ნათელია უკვე თქმულიდან.

მ თ ა ვ ა რ ი

არა, განაგრძე, არ შეწვეითო ამბავი ასე, ჩვენ შებრალება მაინც ძალგვიძს, თუ ვერ გიწყნარებთ.

ე გ ე ო ნ ი

ღმერთებს რომ ჩვენთვის დახმარების მოეცათ ხელი, შეუბრალებლებს მე მათ ახლა არ ვუწოდებდი. სულ ათიოდე მილით იყვნენ ხომალდნი ჩვენგან, ვეებერთელა, უზარმაზარ კლდეს რომ შევასკდით. შუა გაიბო ჩვენი გემი, ჩვენი იმედი და, აგრერივად უსამართლოდ განშორებულებს, ბედმა გვარგუნა ერთად ურვაც და სიხარულიც. გემის ნაწილი მეუღლით და ტყუპისცალებით,

მსუბუქი წონით, მაგრამ სევდით დამძიმებული, ელვის სისწრაფით ქარიშხალმა სადღაც წაიღო. თვალი მოგვკარიო, სამივენი რომ აიყვანეს. ჩვენი გუმანით, კორინთელმა მეზღვაურებმა. ჩვენ სხვა ხომალდმა აგვიყვანა და, როს გაიგეს, ჩვენ რომ დავიხსნეს, რაოდენი პატივი ერგოთ, გულით მიგვიღეს, გვიმასპინძლეს უბედურ სტუმრებს. ჩვენი ხომალდი სწრაფმავალი რადგან არ იყო, იმ მეზღვაურებს ვერ წავართვით დატყვევებულნი და ამიტომაც შინისაკენ ავიღეთ გეზი. თქვენ მოისმინეთ უიღბლობის ჩემი ამბავი, ჭირმა, ვარაამა მე სიცოცხლე გამიხანგრძლივა, თავგადასავალს ნაღვლით სავსეს რომ მოგიტხრობდით.

მ თ ა ვ ა რ ი

გაფიცებ ყველას, ვიზეც სწუხარ, დამდე პატივი და დაწვრილებით მომიყვები, რა იყო ხვედრი ყველა თქვენგანის, დღევანდლამდე, შენიც და მათიც.

ე გ ე ო ნ ი

უფროსმა ვაჟმა, თვალისჩინმა უსაყვარლესმა, თვრამეტი წლისა რომ შეიქმნა, ძმა მოიკითხა, არ მომასვენა, ძმის საძებრად ის გაეშურა. თან გაიყოლა მან მსახური თვის ბედში მყოფი, საკუთარ ძმისა ვინც იცოდა მხოლოდ სახელი. მე დაკარგული ვაჟიშვილის მოსანახავად, რომელიც მყავდა იმ ვაჟიშვილს ვგონებ ვკარგავდი. ხუთი ზაფხული გავატარე შორს საბერძნეთში, მთელი აზია ოთხივ კუთხივ მე დავიარე, შინ მიმავალმა ეფესოშიც შემოვიარე. თუმც გადამიწყდა მე ცოლ-შვილის პოვნის იმედი, მაინც არ მინდა არა ვნახო კუთხე ისეთი, სად აღმიახსნა ძალუძს ჰპოვოს თავშესაფარი. მაგრამ აქ მინდა დავასრულო ჩემი ამბავი, მე ბედნიერი ვიქნებოდი დროულ სიკვდილით, რომ ჩემს ხეტიალს ეთავმდება სიცოცხლე მათი.

მ თ ა ვ ა რ ი

ბედშავო, თვითონ ბედისწერას აურჩევიაზარ გამოუთქმელი მწუხარების შენ მატარებლად. მერწმუნე, რომ არ იბღალავიღეს ჩვენი კანონი, ჩემი გვირგვინი, ჩემი ფიცი, ჩემი ღირსება, მე მფარველობას უცილობლად შენ გაგიწევდი. მაგრამ რადგანაც განაჩენი არ შეიცვლება, ხელს გაგიმართავ მე ღირსების ხელყოფის ფასად. მოინახულე მეგობრები დღეს ეფესოში, საჭირო თანხა დაესესხე, დაიხსენ თავი, თუ არა, მაშინ სასიკვდილოდ ხარ განწირული, ზედამხედველო, ყურადღებით ადევნე თვალი!

ზ ე დ ა მ ხ ე დ ვ ე ლ ი

დაე, აღსრულდეს ნება თქვენი, ბატონო ჩემო.

ეკეონი

ბედღაცარული, ბედკრული და ბედღაწყვეცილი,
ეკეონ მიდის, რომ გადასდოს დასჯა სიკვდილით.

(გადის.)

სურათი მეორე

ბაზრის მოედანი.

შემოდან ანტიფოლე სირაკუზელი¹, დრომიო
სირაკუზელი და ვაჭარი.

ვაჭარი

ჰოლა, თქვით, რომ ხართ ბინადარი ეპიდამუნდის,
ავლა-დიდება თქვენი სულმთლად რომ არ დაკარგოთ.
აქი დღეს ერთი თქვენებური ვინმე ვაჭარი
აქ ჩამოსვლისთვის გააგზავნეს საყვრობილემში.
რადგან საბრალომ თავი ვეღარ გამოიხიდა,
აქ, ეფესოში, არსებული კანონის ძალით,
სიკვდილით უნდა დაისაჯოს როს მზე დალილი
და დაქანცული დასავლისკენ გადაიხრება.
ფული, ბატონო, მე რომ მანდეთ, უკან მიიღეთ;

ანტიფოლე სირაკუზელი

დრომიო, ფული ჩვენს ფუნდუკში, „კენტავრს“ წაიღე,
ფეხმოუცვლელად ჩემს მოსვლამდე იქ დამელოდე.
ცოტა ხანიც და სადილობის მოაწვევს ჟამი,
სადილობამდე მე ქალაქში მივივლ-მოვივლი,
შენიბებსა და სავაჭროებს თვალსაც შევაგვლებ,
მერე კი მოვალ და ფუნდუკში გამოვიძინებ,
ამდენ წანწალით არაქათი გამომელია.
წადი, წაიღე.

დრომიო სირაკუზელი

სხვა ჩემს ადგილზე თქვენ სიტყვაში გამოვიჭერდათ
და ფულიანად, დამიჯერეთ, გაიქცეოდა.

(გადის.)

ანტიფოლე სირაკუზელი

სანდო ბიჭია, მეტად ზშირად, ბატონო ჩემო,
როცა ათასგვარ საზრუნავით წუხილი მიპყრობს,
ეგ ოხუნჯობით გულს სევდიანს მიმხიარულებს.
იქნება ერთად გავგვარა-გამოგვარა,
მერე კი ერთად გვესადილა, ჩვენთან, ფუნდუკში.

ვაჭარი

უკვე ვაჭრებმა დამპატივეს, ბატონო ჩემო,
იმედი მაქვს, რომ სარფიანად გავურიგდები.
აი, ამიტომ ბოდიშს გიხდით, ხუთ საათზე კი,
თუ მოისურვებთ, ჩვენ ერთმანეთს შეგვხვეთ ბაზარში.
შუაღამემდე მოვილხინოთ, დრო გავატაროთ,
ახლა მე საქმე დღევანდელი მიხმობს, ბატონო.

ანტიფოლე სირაკუზელი

მაშ, საღამომდე, მე კი მანამ ვავისიერებ.

ვაჭარი

ბატონო ჩემო, მე ვისურვებთ კმაყოფილებას.

(გადის.)

ანტიფოლე სირაკუზელი

ვინც მე მისურვებს სიხარულს და კმაყოფილებას,
მისურვებს ამის არასოდეს არ აღსრულებას.
ამ სამყაროში მე ხომა ვარ წყლის ერთი წვეთი,
ოკეანეში რომ დაემებს მერე წყლის წვეთს
და მის ძებნაში შეუმჩნევლად თვით იკარგება.
ასე დავემებ რა ხანია დედას და ჩემს ძმას
და მათ ძებნაში, უბედური, მე ვიკარგები.

(შემოდის დრომიო ეფესელი.)

აი, მოვიდა მატთანე ჩემი ცხოვრების?
რა ამბავია, ასე მალე რატომ დაბრუნდი?

დრომიო ეფესელი

მალე დავბრუნდი, თუ ძალიან დავიგვიანე?
მე შამფურიდან გოჭი ცეცხლში ჩამისრიალდა,
ხოლო ყვერული მთლად დამეწვა და დამეხრაკა.
ჩვენმა საათმა რომ, ბატონო, თორმეტჯერ დაჰკრა,³
თქვენმა მეუღლემ, ქალბატონმა, მე ყბაში გამკრა.
ხორცი განელდა და მეუღლე თქვენი გაცეცხლდა,
ხორცი განელდა, რადგან მოსვლა შეგავგიანდათ,
შეგავგიანდათ, რადგან პური არა გშოიდათ,
არა გშოიდათ, რადგან ალბათ სადღაც შეთოხლეთ,
ჩვენ კი, რომელთაც ვიცით ფასი მარხვის, ლოცვების,
მოვინანიეთ თქვენ მაგიერ თქვენს ცოდვები.

ანტიფოლე სირაკუზელი

მაგ გუდას პირი მოუკარი და ეს მითხარი,
სად არის ფული, მე დღეს დილით შენ რომ მოგეცი.

დრომიო ეფესელი

ის ექვსი პენსი⁴, თქვენ რომ ბრძანეთ გასულ ოთხშაბათს,
სარაჯს მიეცი ქალბატონის საძუესთვისო,
იმას მივეცი, მე გროშიც კი არ დამრჩენია.

ანტიფოლე სირაკუზელი

უცხო მხარეში ვიმყოფებით, როგორ გაბედე
ამდენი თანხის ალაღბეღზე შენ დატოვება?

დრომიო ეფესელი

სადილობისას იოხუნჯეთ, გემუდარებით,
მე ქალბატონმა გამომგზავნა თქვენთან შიკრიკად
და რომ უთქვენოდ შინ დავბრუნდე, გამომაბრუნებს,
ცემას დაუწყებს ამ ჩემს გოგრას თქვენზე ნაწყენი.
ჩემი კუჭივით თქვენი კუჭი საათს რომ ჰგავდეს,

თქვენ უშიკრიკოდ წახვიდოდით სახლში სადილზე.

ანტიფოლე სირაკუზელი

კმარა, დრომით, ხუმრობისთვის მე არ მცალია, ოხუნჯობანი სხვა დროისთვის შემოინახე, სად არის ოქრო, შესანახად რომ მოგაბარე?

დრომით ეფესელი

მე მომაბარეთ? ჩემთვის ოქრო არ მოგიციათ.

ანტიფოლე სირაკუზელი

კმარა, გეყოფა, არამზადავ, თავის აგდება! მითხარი, როგორ შეასრულე შენ დავალება?

დრომით ეფესელი

ნაბრძანები მაქვს, შინ სადილად თქვენი წაყვანა, „ფენიქსში“ ცოლი და ცოლისდა გელოდებიან.

ანტიფოლე სირაკუზელი

მითხარ, დრომით, მე ქრისტაიანს გამეც პასუხი, სად გადაძალე საიდუმლოდ შენ ჩემი ფული, თორემ მაგ გოგრას ცარიელსა შუა გაგიბობ, რომ უდროო დროს არ იხუმრო, არ იოხუნჯო. სად არის-მეთქი, რომ მოგეცი ფულის ნიშნები?

დრომით ეფესელი

თქვენი ნიშნები ზოგიერთი გოგრას მატყვია, ქალბატონისგან ნაბოძები მიმშვენებს ბეჭებს, თქვენ სხვა ნიშნები ჩემთვის ხომ არ გიბოძებიათ? უფალო ჩემო, ეგ ნიშნები მე რომ მოგიძღვნათ, მერწმუნეთ, თქვენ მათ ვერ აიტანთ და ვერ გაუძლებთ.

ანტიფოლე სირაკუზელი

ქალბატონისო? ქალბატონი ვინა გყავს, მონავ.

დრომით ეფესელი

თქვენი მეუღლე, მოწყალეო ჩემო ხელმწიფეო, ვინაც უთქვენოდ, დიდებულო, მარხვას აპირებს და გთხოვთ სადილად უეჭველად „ფენიქსს“ წახვიდეთ.

ანტიფოლე სირაკუზელი

რაო, რა ბრძანე? დღისით, მზისით ასე მატყუებ? შე სალახანა, მაგისათვის აი, ესეც შენ.

(გაარტყამს.)

დრომით ეფესელი

რისთვის ბატონო? თუ ხელები არ დაიმოკლეთ, ისე მოვკურცხლო, რომ ქუსლებით ნაპერწკლებს ვყრიდე (გაღის.)

ანტიფოლე სირაკუზელი

სიცოცხლეს ვფიცავ, ეს უქნარა ვგონებ გაქურდეს, სავეს არისო თაღლითებით მთელი ქალაქი, თვალის ამხვევი თვალთმაქცებით, ოინზაზებით, ჯადოქრებითა, რომ გიმღვრევენ ჭკუა-გონებას, ავი ქაჯებით აწვალევენ, რომ სულს და სხეულს, გაქნილ ფლიდებით, შენიღბული ქურდ-ბაცაცებით. თუ მართალია, აქ მე დიდხანს არ გავჩერდები, „კენტაგრაში“ წავალ, იქ მოვძებნი დრომითს, მონას, მაგრამ ვშიშობ, რომ ვერ მივიღებ ჩემს ფულს თუნდ ცოტას.

(გაღის.)

მოქმედება მეორე

სურათი პირველი

ანტიფოლე ეფესელის სახლი.

შემოდან ედრიანა და ლუსიანა.

ედრიანა

ალარც ქმარი ჩანს, ალარც მონა დაბრუნებულა, თავის ბატონის საძებნელად რომ გავაგზავნე. ხომ არის ახლა, ლუსიანა, ორი საათი?

ლუსიანა

ვაჭარი ვინმე ანტიფოლეს დააბატიყბდა და სასადილოდ წავიდოდნენ ისინი სადმე. ჩემო დაიკო, ვისადილოთ, ნუ სწუხარ ასე.

მამაკაცი ხომ საკუთარ თავს თვითონ განაგებს, მას ხომ დრო ურჩევს, უკარნახებს წასვლა-წამოსვლას. რადგან ასეა, ჩემო კარგო, იყავ მომთმენი.

ედრიანა

რად უნდა ჰქონდეთ კაცებს მეტი თავისუფლება?

ლუსიანა

გარეთ აქვთ საქმე და ეს აძლევთ ამის უფლებას.

ედრიანა

რატომ არ მოსწონს ანტიფოლეს, თუ გაველ სადმე?

ლუსიანა

ცოლის სურვილთა ქმარი, დაო, არის სადავე.

ედრიანა

ვირებს შეშვენიოთ, ლუსიანა, იცი, სადავე.

ლუსიანა

საშიში არის ჩვენი ჭარბი თავისუფლება, ზეცის ქვეშ რაც კი რამ სულდგმულობს — დედამიწაზე, ზღვაში და ცაში, ედრიანა, ყველას აქვს ზღვარი; თეზი, ნადირი და ფრინველი დედათა გვარის, ხომ მორჩილია, ჩემო დაო, თავისი მამრის? კაცს ტოლს ვინ უდებს, ბატონია იგი ყოველის, მღელვარე ზღვების, თვალუწვდენი სამყაროს ვრცელის, სულდგმულთა შორის მას აქვს ჭკუაც, დიდსულოვნებაც, და როს კაცია, ედრიანა, ქალის ბატონი, ქალის ვალა მამაკაცის იყოს დამყოლი!

ედრიანა

აი, ამიტომ უკრთხი, დაო, შენ გათხოვებას.

ლუსიანა

ვუფრთხი, ძვირფასო, სარეცელის საშიშროებას.

ედრიანა

ქმარს რომ გაჰყვები, ლუსიანა, დამორჩილდები?

ლუსიანა

თუ შევიყვარე, ღიახაც, რომ დავმორჩილდები.

ედრიანა

სხვას რომ გადაჰყვეს, ლუსიანა, რას იზამ მაშინ?

ლუსიანა

დაველოდები მოთმინებით მის მოსვლას სახლში.

ედრიანა

მოითმენ, როცა ეჭვებისთვის არ გაქვს საბაბი. ბედით განწირულთ ჩვენც ვამშვიდებთ, როცა ტირიან, მაგრამ ჩვენ თუკი აღმოვჩნდებით იმათ ყოფაში, ჩივილს და ვიშვიშს, ჩემო კარგო, თავად მოვეყვებით. ვიდრე არა გყავს მოღალატე, ბოროტი ქმარი, სხვას ურჩევ იყოს უშფოთველი, მშვიდი და წყნარი, მაგრამ, დაო, თუ გიღალატეს, მოგექცნენ ავად, თვინიერებას, დამიჯერე, დაჰგმობ შენ თავად.

ლუსიანა

კარგი, გეყოფა, გავთხოვდები და მაშინ ვნახავ, აი, დრომიოც, შენი ქმარი იქნება მასთან.

(შემოდის დრომიო ეფესელი.)

ედრიანა

მითხარ, მოვიდა ის ჯანჯალი შენი ბატონი?

დრომიო ეფესელი

გვახლათ, ჩემი ყურები გახლავთ ამის თავმდები.

ედრიანა

ელაპარაკე? თქვი რა ვითხრა, გამაგებინე.

დრომიო ეფესელი

მისი სიტყვები ისე მომხვდა ყურებში, რომ თავი და ბოლო ძლივს გავარკვიე.

ლუსიანა

გელაპარაკა გაურკვეველად და ვერ მიუხვდი?

დრომიო ეფესელი

ისე გემოზე მთხლიშა, რომ კარგად ვიგრძენი, ოღონდ რატომ, ამას ვერ ვიტყვი.

ედრიანა

შინისკენ მოდის? ეს მითხარი, გემუდარები, არ შეგიტყვია, რომ სურს ჩემი გულის მოგება?

დრომიო ეფესელი

ისე გაშმაგდა, ქალბატონო, როგორც რქოსანი.

ედრიანა

როგორც რქოსანი, მეუბნები, შე არამზადა?

დრომიო ეფესელი

არ არის იგი, მართალია, რქოსანი ქმარი, მაგრამ ჭკუაზე, გეფიცებით, აფრაკად არი. როცა ვუთხარი, შინ სადილად წავიღეთ-მეთქი, მკითხა, ათასი მარკა ოქრო რა უყავიო. ვუთხარი, დროა სადილობის, მან ოქრო მკითხა, ზორცი დაიწვა, მოვახსენე, ოქრო იკითხა, შინ წამობრძანდით, შევეზუწვე, ოქრო იკითხა, რა უყავიო, არამზადა, ათასი მარკა. გოჭი დაიწვა, მოვახსენე, ოქრო იკითხა, თქვენ ქალბატონი გელოდებთ როცა ვუთხარი, ჯანდაბას შენი ქალბატონი, აი, ეს მითხრა, ვინ ქალბატონი, მიპასუხა, რა ქალბატონი.

ლუსიანა

ეს ვინა თქვა?

დრომიო ეფესელი

ჩემმა ბატონმა.

არ ვიცი სახლი, არც ცოლიო, არც ქალბატონი, დანაბარები მას ენით არ შემოუთვლია, მადლობა იმას, მე პასუხი ზურგზე ამკიდა, ჩემმა ბატონმა, ერთი სიტყვით, კარგად გამტყიპა.

ედრიანა

გაბრუნდი უკან, მოძებნე და აქ მოიყვანე.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ო

უკან გავბრუნდე, რომ ნაცემი ისევ დავბრუნდე?
ღვთის გულისათვის გეხვეწებით, სხვა გაავსავნოთ.

ე დ რ ი ა ნ ა

მონავ, ეგ გოგრა შუაზე არ გამახეთქინო!

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ო

ჩემი ბატონი კი დამადებს განივ იარას
და წმინცივით თავზე ჯვარი დამეხატება.

ე დ რ ი ა

მოუსვი, ყბედო, და ბატონი შინ მოიყვანე.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ო

ბურთი ხომ არ ვარ, აქეთ-იქით რომ მახურთავებთ,
დალოცვილებო, ტყავი მაინც გადამაკარით.

(გადის.)

ლ უ ს ი ა ნ ა

დამშვიდდი დაო, გაბრაზება სულ არ გიხდება.

ე დ რ ი ა ნ ა

ლამაზმანებთან მხიარულობს ჩემი რჩეული,
მე კი შინ ვზივარ, ხვევნა-ალერსს მონატრებული,
ასაკის გამო ლოყები მაქვს იქნება მკრთალი?
ამაში ხომ მას, ჩემო დაო, მიუძღვის ბრალი.
ცოცხალ გონებას გულგრილობა აჩლუნგებს ისე,
როგორც ნატეხი მარმარილოს მკვრივი და მყარი.
ლამაზმანების სამოსელმა დაუვსო თვალი?
მიყიდოს, ჩემი ყველაფერი ხომ მისი არი?
ქმრის თინებმა პირისაზე დამიმახინჯეს
და მზიურ მზერით მომანიჭებს კვლავ სილამაზეს,
ის კი გარეულ ირემივით ევლება ღობეს,
შინიდან გარბის, ჩემო კარგო, მე მართო მტოვებს.

ლ უ ს ი ა ნ ა

ეჭვიანობა შენვე გავნებს, ჩემო ძვირფასო.

ე დ რ ი ა ნ ა

სულელისაგან ეპატიოს იქნებ ცოდვანი,
შინ იჯდებოდა, რომ სხვა ქალზე არ ჰქონდეს თვალი.
მე ის ყელსაბამს რომ შემპირდა, ხომ გახსოვს დაო,
ნეტა პირობას ანტიფოლვე გადაუხვევდეს
და ჩემს სარეცელს წმიდათწმიდას არ შელახავდეს.
ჩემი მშვენება ანტიფოლვეს სულ არ ახარებს
და მე ტირილი, ოხვრა-კვნესა დამასამარებს.

ლ უ ს ი ა ნ ა

ვინ იცის, ქვეყნად რამდენია შეყვარებული,
გიჟი, სულელი, ეჭვისაგან დამონებული.

ს უ რ ა თ ი მ ე ო რ ე

მოვლანი.

შემოდის ანტიფოლვე სირაკუზელი

ანტიფოლვე სირაკუზელი

მე რომ დრომის ოქრო მივეც, „კენტავრში“ არის,
ერთგული მონა კი წასულა ჩემს საძებნელად.
ჩემი გუმანით და სასტუმროს პატრონის სიტყვით,
მე და დრომიო ბაზარში ვერ ვისაუბრებდით,
რადგანაც ადრე გავისტუმრე თვითონ ბაზრიდან.
აი, დრომიოც, ვაჟბატონი აქეთკენ მოდის.

(შემოდის დრომიო სირაკუზელი.)

აბა, ვმაწვილო, შენ ხუმრობა ხომ აღარა ვსურს?
ალიყურები გყვარებია, მოდი, მეხუმრე.
არცა „კენტავრზე“, არც ოქროზე არა ვსმენია,
„ფენიქსში“ ვცხოვრობ, ქალბატონი მეღის სადილად,
გაგიჟდი განა, ტუტუცივით რომ მპასუხობდი?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

რას გასუხობდით, ასეთი რამ როდის ვითხარით?

ანტიფოლვე სირაკუზელი

აი, აქ სწორედ, ამ ნახევარ საათის წინათ.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

არ მინახავხართ თქვენ მას შემდეგ, ბატონო ჩემო,
ოქროიანად მე „კენტავრში“ რომ გამავსავნეთ.

ანტიფოლვე სირაკუზელი

აკი უარყავ, არამზადავ, ოქროს მიღება,
მელაყებოდი ვიღაც ცოლზე, რაღაც სადილზე,
ვგონებ იგრძენი, გუნებაზე რომ არ ვიყავი.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მიხარის, გხედავთ, ხალისიან გუნებაზე ხართ,
მაგრამ რას ნიშნავს ეს ხუმრობა, ბატონო ჩემო?

ანტიფოლვე სირაკუზელი

ისევ დამცინი, გაუთლელი, მოურიდებლად?
გვონია ვხუმრობ? აჰა, ერთიც, აი მიიღე.

(გაარტყამს.)

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ბატონო ჩემო, ახლა მართლაც გულწრფელად ხუმრობთ,
ოღონდ მითხარით, რის გულისთვის მთავაზობთ სილას?

ანტიფოლვე სირაკუზელი

თუკი მე ზოგჯერ თავს გიყადრებ, ზუმარად მყევხარ,
ნუთუ გვონია, შეგიძლია ჩემთან ხუმრობა,
როცა ხუმრობის გუნებაზე არა ვარ სულაც?

ქინქლები გარეთ ფარფატებენ მზე რომ ანათებს,
თუ მოიღრუბლა, ხვრელისაკენ ეშურებთან.
თვალი შემაყვლე ამას იქით გახურებამდე
და შენი ქცევა ჩემს გუნებას მიუსადაგე,
თორემ რაც ვითხარ, მაგ გოგრაში ძალით ჩაგიდებ.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

თქვენ ამას გოგრას ეძახით და ციხე-სიმაგრე გვონიათ
რადგან ქვემებს უშენო! ჩემი თავში რტყმევა თუ არ
შეწყვიტეთ, მე თავის ნაცვლად გოგრას დავიდგამ და
გავამაგრებ, თორემ ტვიანი მხრეპზე ჩამომენიხევა. ბატონო
ჩემო, ერთი ეს მიბრძანეთ, რატომ მცემთ?

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ნუთუ არ იცი?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მხოლოდ ის ვიცი, რომ ნაცემი ვარ.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

გითხრა, თუ რატომ?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

დაახ, ბატონო, რისთვის და რატომ, აკი ამბობენ, რომ
ყველაფერს მიზეზი აქვსო.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

შენ თავზელობდი და ხუმრობა არ მოიშალე.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

კაცის გალახვა წარამარა „თვის“ და „გამოსთვის“,
ნიშანი არის, დამერწმუნეთ, უთავბოლობის,
გმაღლობთ, ბატონო.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

გმაღლობთ? რისთვის?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

რადაც რომ მომეცით არაფრისთვის.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მე გამოგობრი, არაფერს მოგცემ რაღაცისთვის, ჰო,
მართლა, სადილობამ არ მოატანა?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ბატონო, მე რომ მითავაზეთ, ხორცს ის სჭირდება.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

დროზე მითხარი, ეს რას ნიშნავს?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

დაბეგვას.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მაშინ მშრალი იქნება.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მშრალი თუ იქნება, თქვენ არ მიირთმევთ.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მიზეზი?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

თქვენს ფიცხ ხასიათს უფრო გააფიცებებს და ისევ
მიმბეგვავთ.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

შენ კი უდროოდ დროს ხუმრობას გადაეჩვიე, ყველაფერს
თავისი დრო აქვს.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

უარვეფოფდი ამას, მაგრამ ისევ გაფიცხლებით.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

რითი უარყოფდი?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ისეთი ნათელი მაგალითით, როგორიც არის დროის
მელოტი თავი.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

აბა, ერთი.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ადამიანი, რომელიც ბუნებრივად მელოტდება, ვერა-
სოდეს თმას ვერ ამოიყვანს.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

რომ იმკურნალოს?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ფულს თუ გადიხდის სხვისი თმის საყიდლად?, მაგრამ
მაშინ სხვას გაამელოტებს.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

რატომ არის დრო ასე ძუნწი თმის მიმართ, თმა ხორ
ყველგან უხვად მოიპოვება?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

იმიტომ, რომ ის თმებით ცხოველებს აჯილდოებს, ადა
მიანებს კი თმას აცვენს, მაგრამ ჭკუას მატებს.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მაგრამ ბევრს რომ მეტი თმა აქვს, ვიდრე ჭკუა?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მათ იმდენი ჭკუა აქვთ, რომ თმა დასცვივდეთ.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მაშ, შენი ფიქრით, ხშირთმეიანები უჭკუო გულუბრევილოები არიან?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

რაც უფრო თხელი თმა აქვთ, მით უფრო მალე მელოტლებიან, მაგრამ გამელოტებას მათთვის სარგებლობა მოაქვს.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

რა მიზეზით?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ორი ნამდვილი მიზეზით.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ნამდვილი მიზეზით არა, დამიჯერე.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მაშინ ჭეშმარიტი მიზეზებით.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ჭეშმარიტება სადღაა, როცა იტყუები?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მაშინ ზოგიერთი მიზეზით.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

დამისახელე.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ერთი ის, რომ ფული არ დაეხარჯებათ თმის მოვლაში, მეორე ის, რომ თმა არ ჩაუვარდებათ საჭმელში.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

შენ ამით იმის თქმა გინდა, რომ ყველაფერს თავისი დრო არა აქვს?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

დიახ, და დავამტკიცე კიდევ. სახელდობრ, ვერასდროს ვეღარ გამოსთხოვ ბუნებას ჩამოცვენილ თმას.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

თქვი ბოლომდე, რატომ ვერ მოსთხოვ?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

იმიტომ, რომ დრო თვითონ მელოტია და სურს, რომ საძყაროს დასრულებამდე ყველა მელოტი იყოს.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ეს რა მელოტი დასკვნა გამოიტანე? ჩუ, ჩვენ ვილად რალაცას გვანიშნებს. (შემოდინ ე დ რ ი ა ნ ა და ლ უ ს ი ა ნ ა)

ე დ რ ი ა ნ ა

ოჰ, ანტიფოლე, სულ შეცვლილი, მოღუშული ხარ, სხვა ქალს მიაპყარ, საყვარელო, შენ მზერა ტკბილი. არა, მე არ ვარ ედრიანა შენი მეუღლე. აკი ოდესღაც, ჩემო კარგო, მეფიცებოდი, ჰანგივით ტკბილი მხიბლავენო შენი სიტყვები. რომ არ გენახა უკეთესი შენ არაფერი, არ შეხებიხარ შენ ჩემამდე უნახესს რასმე, არ გიგემია უკეთესი გემოთი ხორცი, კიდრე ჩემ მიერ მორთმეული, ჩემი დაჭრილი, მერე რა მოხდა, მეუღლეო, მერე რა მოხდა, უცხო რომ გახდი საკუთარი თავისათვისაც? ჰო, საკუთარი თავისთვისაც, რადგან ჩემთვისაც გაუცხოვდი, თუმც განუყოფლად ვართ ჩვენ შერწყმული. საუკეთესო ხომ ვარ შენი მე ნახევარი, ნუ გამშორდები, გევედრები, გემუდარები, რადგან, ძვირფასო, რომ ჩააგლო წყლის წვეთი ზღვაში, ისევე წმინდას, შეუცვლელსა მას ამოიღებ. შენ თუ ჩავარდი, დამერწმუნე, მეც ვადმოგვებო. რა გუნებაზე დადგებოდი, შენ რომ ვაგვეო ამბავი ჩემი მრუშობისა და გარყვნილების? რომ ეს სხეული შებღალულა ბინძური ვნებით? შენ ჩემს ქმრობაზე, უეჭველად, უარს იტყობდი, ტყავს გააძრობდი დაუნდობლად ჩემს მეძავ სხეულს, ბინძურ თითაიდან შენ მე ბეჭედს წამომადრობდი, გატეხდი მას და სამუდამოდ გამეყრებოდი. ვიცა, რომ აჰას ჩაიდენდი, მაშ, ახლა ჰქენი! მე ლალატით ვარ, ჩემო კარგო, ჩირქმოცხებული, სისხლს შეერია ანტიფოლე, სიმრუშის სენი, რადგან ჩვენ ორნი ჭეშმარიტად თუკი ვართ ერთი, შენი მოწამვლით, რა თქმა უნდა, მეც ვიწამლები. მაშ, გაუფრთხილდი, საყვარელო, შენ შენს სარეცელს და ორივენი დამერწმუნე, წმინდა ვიქნებით.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

თქვენ მე მომმართავთ, მშვენიერო, ტურფა ასულო? ორი საათას წინ ჩამოველ მე ეფესოში. უცხოა ჩემთვის ეს ქალაქიც, თქვენი სიტყვებიც, სქენადქეული, ქალბატონო, თუმცა ვისმენდით, ვერაფერს მივხვდი, დამიჯერეთ, თავს გეფიცებით.

ლ უ ს ი ა ნ ა

ეჰ, ძმაო, ძმაო, ასე როგორ გამოიცვალეთ! არ მახსოვს, ჩემს დას აგრევიგად თქვენ მოაყრობდით აკი დრომით გამოგზავნეთ, სადილად ეხმეთ.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

დ რ ო მ ი ო ?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მ ე ?

ე დ რ ი ა ნ ა

შენ რომ დაბრუნდი, ვაჟბატონო, აკი გვითხარი, ბატონმა მცემა, უარყო ცოლიც და სახლიც?

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

შენ, ვაჟბატონო, შეუთარა მამს, ამ ქალბატონს? თქვენს შეთქმულებას, ე. მითხარი, რა აქვს მიზანი?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ბატონო ჩემო, ამ ქალბატონს პირველად ვხედავ.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ტყუი, შე ფლილო, განა ბაზარში არ მითხარი, ამ ქალბატონის სიტყვასიტყვით ახლა ნათქვამი?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მე ამ ქალბატონს, დიდებული, არ შეეხვედრებოდ?

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მამ, სახელები შთაგონებით გაიგო ჩვენი?

ე დ რ ი ა ნ ა

ღირსებას შენსას არ შეშვენი, რომ წააქეზო, ვე შენი მონა აგრერივად მესიტყვებოდა. რომ მიმატოვე, მე ისედაც შეურაცხმავი. რა საჭიროა, რომ შემსვს კვლავ საწამლაი? მოდი, მაგ მკლავზე, ანტიფოლე, მოგეჭიდები, ვით ვაზი თელას, შენ ძალ-ღონეს ვეზიარები. ჩემი და შენი განშორება სურთ ნაძირალებს, სურთ უტიფარს, რა თქმა უნდა, ხავსურას, ეკლებს, ესენი ვველა, ჩემო კარგო, შენ გეხვევიან, და შენი სისხლით, დამერწმუნე, იკვებებიან.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მე მეუბნება, მე მომმართავს, მესაუბრება, ნეტა სიზმარში ეს ასული ხომ არ შევირთე? იქნება მძინავს და ყოველი ეს მეჩვენება? ვიდრე ამ მულამს, ბატონებო, მე ამოვიცნობ, მათი შეცდომით, დამერწმუნეთ, თავსაც გავირობ.

ლ უ ს ი ა ნ ა

დრომიო, უთხარ შენ მსახურებს, გაშალონ სუფრა.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ნეტავი მომცენ ახლა ჩემი კრიალოსანი, რომ ცოდვით სავსემ გადვიწერო უშალ პირჯვარი. ეს გრძნეულების ქვეყანაა, სადა ვართ, რა ვართ? ჯალოებს, ბუებს და ავ სულებს ბჭობას ვუმართავთ.

თუ გავჯიუტდით, არ დავევით ჩვენ ამით ნებას, ვერ გადვურჩებით ალბათ ზურგის ჩვენ აჭრელებას.

ლ უ ს ი ა ნ ა

რასა ბუტბუტებ, შე ზარმაცო, ლოთო, უქნარა?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

გარდავიქმენი მე, ბატონო, რას იტყვით, არა?

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

სულით, დრომიო, შენ ჩემსავით გარდაქმნილი ხარ.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მე სხეულითაც და სულითაც გარდაქმნილი ვარ.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

შენ სხეულით შეუცვლელი ხარ.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

არა, ბატონო, მაიმუნი ვარ.

ლ უ ს ი ა ნ ა

არა, შენ ვირად ხარ გარდაქმნილი.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მართალსა ბრძანებთ, სხვანაირად არ შეიძლება, მაგრამ თუ მიცნო ქალბატონმა, მე რატომ ვერ ვცნობ?

ე დ რ ი ა ნ ა

კმარა, მეყოფა ღვრა ცრემლების, ოხვრა, ვიშვიში, თვალების სრესა და გართობა ქმრის და მსახურთა, სადილად დავსხდეთ, შენ, დრომიო, კარს უდარაჯე, შენ ანტიფოლე ჩემთან ერთად დღეს ისადილე. და თინები სათითაოდ ჩამომითვალე.

წავიდეთ, დაო, მამ, დრომიო, ფხიზლად იყავი და თუკი ვინმემ მოიკითხა შენი ბატონი, უთხარი, სტუმრად წავიდა-თქო სადღაც სადილზე.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ჯოჯოხეთში ვარ, ზეცაში თუ დედამიწაზე? მძინავს თუ მღვიძავს, გიჟი ვარ თუ ჭკუათმყოფელი? არავის ვიცნობ ამ ქალაქში, მე ვველა მიცნობს, ნუთუ არ არის ეს ამბავი გასაკვირველი? ავევები მე მათ და არაფერს აღარ ვინადვლებ, მეც ამ ბურუსში მათთან ერთად ვიხეტიალებ.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

კარს ვუდარაჯო? ასეთია თქვენი ბრძანება?

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ფხიზლად იყავი, თორემ გოგრა გავისივლება.

ლ უ ს ი ა ნ ა

წავიდეთ, თორემ ჩვენ სადილი გავცივივლება. (გაღის.)

ე ო ქ მ ე დ ე ბ ა მ ე ს ა მ ე

ს უ რ ა თ ი კ ი რ ვ ე ლ ი

ანტიფოლე ეფესელის სახლის წინ.

შემოდიან ანტიფოლე ეფესელი, დრომიო ეფესელი, ანჯელო და ბალთაზარი.

ანტიფოლე ეფესელი

ჩემო ანჯელო, გევედრები, უნდა მიშველო, რომ ვიგვიანებ, ცოლი ანჩხლობს, მეზუზღუნება. უთხარით, ჩემთან დაფოვნდა-თქო, სახელოსნოში, უცქერდა, როგორ გიმზადებდი მე ყელსაბამს-თქო.

(დრომიოზე ანიშნებს.)

მაგრამ აი, ეს არამზადა, ტყუის და ცრუობს, ვითომ ბაზარში შევხვედროდე და გამეღაზოს. ათასი მარკა მე ოქროთი მიმეცეს ვითომ, მეთქვას, რომ არ მყავს მე არც ცოლი, არცა მაქვს სახლი. მითხარი, ლოთო, რა გინდოდა შენ მაგ ლაყბობით?

დრომიო ეფესელი

ბრძანეთ, ბატონო, რაცა გსურდეთ, რაც ვიცი, ვიცი, თქვენ მე გამლახეთ, არ მჭირდება ამაზე ფიცი. მე რომ მქონოდა პერგამენტი ტანს გადაკრული, თქვენ კი, ბატონო, მეღანი რამ ხელზე წასმული, ვვონებ, აშკარა იქნებოდა ჩემ მიერ თქმული.

ანტიფოლე ეფესელი

ვფიქრობ, დრომიო, რომ შენა ხარ დიდფურა ვირი.

დრომიო ეფესელი

შესაძლო არის, ვითმენ ცემას, უსამართლობას. მე რომ, ბატონო, ამ დარტყმებზე ვყარო ტლინკები, შეგაშინებდნენ უეჭველად მაშინ ვირები.

ანტიფოლე ეფესელი

რაღაც ვერა ხართ გუნებაზე, ბალთაზარ ჩემო, ღვთის მადლით, მინდა ვიმასპინძლოთ, გაგახალისოთ.

ბალთაზარი

უზე მასპინძლობას გულითადი სჯობს მასპინძლობა.

ანტიფოლე ეფესელი

როდესაც სუფრას პურ-მარილი კარგი აკლია, გულითადობა ცარიელი ვის რად არგია?

ბალთაზარი

ბატონო ჩემო, ძუნწსაც კი აქვს საჭმელ-სასმელი.

ანტიფოლე ეფესელი

გულითადობა ადვილია ენით სათქმელი.

ბალთაზარი

ღარიბი სუფრა ღვთის იყოს იქნებ საღარი, თუ ჭეშმარიტად გულითადი მიღება არი.

ანტიფოლე ეფესელი

თუკი ძუნწია მასპინძელიც, მისი სტუმარიც. მე მხოლოდ კეთილ გულს გთავაზობთ, ბატონო ჩემო, უკეთეს ღვთის მე რა გითხრათ, რა მოგახსენოთ; გულითადობა უკეთესი თქვენ ვერსად ნახოთ. ოჰ, ეს კარი დაკუტილია. (დრომიოს.) უთხარ, გაგვიღონ.

დრომიო ეფესელი

მოდ, ბრიჯიტ, მერიან, სისილი, ჯილიან, ვინ!

დრომიო სირაკუსელი (შეინიდან)

ბოთე, სულელო, ბატის ჭკუო, მასხარავ, ჩაჩო, ემანდ ეგდები, ხეზე ვირი გავა მანამდე, ამ გომბიოთგან ერთიც კმარა ტვინის წამლებად, მოუსვი ახლა, გეუბნები, წადი მანდელან.

დრომიო ეფესელი

ბრიეგო, ბატონი, გეუბნები, იცდის ქუნაში.

დრომიო სირაკუსელი (შეინიდან)

ფეხები რომ არ გაუცივდეს, წავიდეს სახლში.

ანტიფოლე ეფესელი

მანდ ვინა ლაყბობს, ეი, ჩქარა გააღეთ კარი.

დრომიო სირაკუსელი (შეინიდან)

ბოლიში, მაგრამ უნდა გითხრათ ახლა უარი.

ანტიფოლე ეფესელი

გააღე, ბრიეგო, იცი, დღეს არ მისადილია.

დრომიო სირაკუსელი (შეინიდან)

დღეს ვერ მოგართმევთ, ზვალ მობრძანდით, თუ შეგიძლიათ.

ანტიფოლე ეფესელი

ვინა ხარ, კაცო, რომ არ მიშვებ საკუთარ სახლში?

დრომიო სირაკუსელი (შეინიდან)

დრომიო მქვია, დარაჯი ვარ, იყავ ქუნაში.

დრომიო ეფესელი

მოგიპარია ადგილი და ჩემი სახელი, თუმც არაფერი მიგიღია მით სარგებელი, რომ ყოფილიყავ შენ დრომიო ცოტა ხნის წინათ, სახით, სახელით, იქცეოდი უთუოდ ვირად.

ლუსი (შიგნიდან)
 რა ხმაურია, ვინ შეერთვდა, დრომით, კართან?
 დრომით ეფესელი
 ლუსი, შეუშვი თავის სახლში ჩემი ბატონი.
 ლუსი (შიგნიდან)
 გვიან მოვიდა, ჩემო კარგო, შენი ბატონი.
 დრომით ეფესელი
 მიყურეთ მაშინ, როს ხელკეტი დავატრიალო.
 ლუსი (შიგნიდან)
 მოგზავდა თვითონ იმ ხელკეტის მეორე ბოლო.
 დრომით სირაკუსელი (შიგნიდან)
 შენა ხარ, ლუსი? მაგ პასუხით მოუღე ბოლო.
 ანტიფოლე ეფესელი
 გესმის, ძვირფასო, იმედია რომ შენ შემისვებ.
 ლუსი (შიგნიდან)
 თუ არა ვცდები, მგონი ერთხელ თქვენ უკვე მოხოვეთ.
 დრომით სირაკუსელი (შიგნიდან)
 თუ არა ვცდები, საკადრისი პასუხიც მოგცეს.
 დრომით ეფესელი
 ხეტყვას ქვა დახვდა, ამაზეა აი, ნათქვამი.
 ანტიფოლე ეფესელი
 კრი გამიღე, გეუბნები, შე არამზადა.
 ლუსი (შიგნიდან)
 ვინა ბრძანდები, შეიძლება გვითხრათ სახელი?
 დრომით ეფესელი
 ბატონო ჩემო, გამეტებით დასცხეთ კარს ხელი.
 ლუსი (შიგნიდან)
 ურტყით, სანამდე, ბატონებო, არ ეტკინება.
 ანტიფოლე ეფესელი
 კარს ჩამოვიღებ და თვალები ავიცრემლდება.
 ლუსი (შიგნიდან)
 მ ჩვენს ქალაქში ბორკილები მოიძებნება.
 ედრიანა
 ვინ არის კართან, აგრერივად რომ იჭაჭება?
 დრომით სირაკუსელი (შიგნიდან)
 მხელი ბიჭები, ქალბატონო, სხვა ვინ იქნება?

ანტიფოლე ეფესელი
 ჩემო მეუღლე, იქნებ ადრე მოვსულიყავი.
 ედრიანა
 შე ცრუპენტელა, სჯობს მანდედან წასულიყავი.
 დრომით ეფესელი
 ძვირად დაუსვით თქვენ, ბატონო, მას ეს ქადილი.
 ანჯელო
 არც გულითადი მიღება გვაქვს და არც სადილი.
 ბალთაზარი
 ხედავთ, არ შეგვხვდნენ არც გულით და არც
 პურ-მარილით.
 დრომით ეფესელი
 ბატონო ჩემო, ნუ აყოვნებთ, ხართ მასპინძელი.
 ანტიფოლე ეფესელი
 კარის გაღებას, არამზადა, ხომ ხედავ ველი!
 დრომით ეფესელი
 კიდევ კარგი, რომ ტანსაცმელი გაცვიათ თბილი,
 სიცხეში ვართ, შინ კი ცხვება ნამცხვარი ტკბილი,
 რომ ყოფილიყო კაცი ასე გაცურებული,
 ხანირემივით იქნებოდა გააფთრებული.
 ანტიფოლე ეფესელი
 წადი, რაიმე მოიტანე, კარებს დავამტვრევ.
 დრომით სირაკუსელი (შიგნიდან)
 გაბედე ერთი, არამზადა, ცხვირპირს ჩაგამტვრევ.
 დრომით ეფესელი
 შენ ენით ჩხუბობ, თუ შემოველ, გასწავლი ტკუას.
 დრომით სირაკუსელი (შიგნიდან)
 მომწყდი თავიდან, თუ გამოველ, გაგაპობ შუა.
 დრომით ეფესელი
 რატომ არ მიშვებ, არამზადა, ამდენს რომ ვყვირი?
 დრომით სირაკუსელი (შიგნიდან)
 შეგიშვებ, ხეზე როცა ავა დიდყურა ვირი.
 ანტიფოლე ეფესელი (დრომიოს)
 იშოვე სადმე ძალაყინი, კარს ჩამოვიღებ.
 დრომით ეფესელი
 ძალაყინიო, გაიგონე, შე სალახანა?
 დაგიზელთ გვერდებს, ვიდრე ვირი ხეებზე გავა.
 ანტიფოლე ეფესელი
 დრომიო, წადი, მომიტანე მე ძალაყინი.

ბ ა ლ თ ა ზ ა რ ი

ბატონო ჩემო, მოითმინეთ, ნუ იზამთ ამას, ნუ უმხედრდებით თქვენ საკუთარ ღირსებას, სახელს, ეჭვიანობით ნუ შებღალავთ ფაქიზ მეუღლეს. მისი სიქველე, მოკრძალება, სიღარბაისლე, ხანგრძლივი წლები, თქვენთან ერთად გატარებული, თავმდეები არის, რომ უცნობი თქვენთვის მიზეზით დღეს დღისით, მზისით ის გიკეტავთ თქვენ სახლის კარებს.

მერწმუნეთ, იგი თვით ავიხსნით თავის საქციელს. ახლა კი, მოდით, ვისადილოთ ჩვენ სხვაგან სადმე. მაგრამ თუ ახლა დღისით, მზისით შეამტვრევთ კარებს, იცოდეთ, ვინმე უეჭველად თქვენ ცილს დაგწამებთ. და დამერწმუნეთ, სამუდამოდ შევირცხვენთ სახელს. საფლავის ქვაზე, დამიჯვრეთ, ჩამოგიჯდებით, საიქიოშიც თან წაგყვებათ, არ მოგცილდებით, რადგანაც ცილი გაღეცემა შთამომავლობას და თუკი სადმე დაიმიკვიდრა და დაიბუღა, ვერ აუკრავენ ვერასოდეს ნაბადს და გუდას.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

მე მჯერა თქვენი, ბატონებო, წავალ მშვიდობით, სამაგიეროდ მივეცემი მხიარულებას. მე აქ ერთ ლამაზს, სანდომიანს ვიცნობ გოგონას, ჭკვიანს, კობწიას, თამამსა და გულმარიხიანს, რომლის მიმართაც არაერთხელ, თუმც უსაფუძვლოდ, მეუღლეს ჩემსას, ედრიანას, ეჭვი აღძვრია. მასთან წავიდეთ ჩვენ ყველანი, იქ ვისადილოთ.

(ანჯელოს.)

თქვენ კი შინ წადით, მომიტანეთ ის ყელსაბამი, ვემუდარებით, მომიტანეთ იმ ქალის სახლში, იმას ვაჩუქებ მე ყელსაბამს მეუღლის ჯიბრზე. აბა, იჩქარეთ. რადგან დამიხშეს საკუთარი სახლის კარები, სხვას მივაკითხავ, იქნებ იმას არ ვეჯავრები.

ა ნ ჯ ე ლ ო

მეც იქ გავჩნდები, დიდებულო, სულ ერთ საათში.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ეტყობა, ძვირად დამიჯდება მე ეს თამაში.

(გადის.)

ნ უ რ ა თ ი . მ ე ო რ ე მ

ქიქა.

შემოდან ლუსიანა და ანტიოფოლე სირაკუზელი.

ლ უ ს ი ა ნ ა

ოჰ, ანტიოფოლე, დაივიწყეთ თქვენ განა ქმრობა? მითხარით ნუთუ ყლორტს უნორჩეხს წრფელი გულისას

წილად ხვდომია ნადრევად ძირშივე ხმობა, ხოლო დანგრევა ტაძარს თქვენი სიყვარულისას? თუ თქვენ შეირთეთ ედრიანა სიმდღერისათვის, სამაგიეროდ მიუძღვენით კეთილი გული, ხოლო თუ ახლა, ანტიოფოლე, იწვიოთ სხვისათვის, დე, თქვენი ლტოლვა, ძმაო ჩემო, იყოს ფარული. ამოიკითხოთ თქვენს თვალებში რომ ხართ ერთგული და ნუ იქნება ენა თქვენი სიბილწის მთქმელი, უთხარით, რომ ხართ, ძმაო, მისთვის თავდადებული, ცოდვისთვის გქონდეთ სათნოების თქვენ სამოსელი. ორგულმა თავი მოაჩვენეთ რომ ხართ ერთგული, ასწავლეთ ცოდვას წმინდანით ეჭვიროს თავი, დე, ედრიანა იყოს თქვენგან მოტყუებული, როდის უქია ქურდს ქურდობით თავისი თავი? ორმაგი არის ბოროტება — ცოლის აგდება და მისთვის ამის მინიშნება მალიძალ თვალით, ცოდვასაც ძალუძს აკი ზოგჯერ ხომ განდიდება, ავი საქმენი მძიმდებიან სიტყვებით ავით. სიტყვით გვიოხარით, რომ გიყვარვართ ჩვენ საბრალნი, შეყვარებულნი აკი ჩვენ ვართ ალაღმართლები, ხელს თუ სხვას მისცემთ, დაგვიტოვებთ ჩვენ სახელონი, სამარადისოდ ხომ ვართ თქვენი თანამგზავრები. მაშ ასე, ძმაო, გთხოვ, ახლავე სახლს მიაშურო და დამიწინარო ედრიანა, ჩემი დაიკო, უწოდო ცოლი, მისი გული მოინადირო, რომ შენ ალერსით, პირფერულით, შვება მოიმკო.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

როგორ მოგმართოთ, მე არ ვიცი, ტურფა ასული, მე არც ის ვიცი ვით გაიგეთ ჩემი სახელი, ბრძენო, სალუქო, საოცრებავ, თვით სასწაულო, ხართ მიწიერზე ღვთაებრივი, ზეცის ნათელი. მისწავლეთ ტურფავ, აზროვნება და ლაპარაკი, მე სუსტს, უნიჭოს, შეცდომების ქსელში გახვეულს, გამომიძღვანეთ ნართაული თქვენი არაკი, ორაზროვანი მეტყველებით თქვენგან დაბნეულს. რისთვისა ცდილობთ, მიამიტმა გულმართალივით უცნობ და უცხო სამყაროში ვიხეტიალო? თუკი გარდაქმნას ღამობთ ჩემსას თქვენ ღმერთქალივით, მაშ, გარდამქმენით, სხვად მაქციეთ, მე სატილო. მაგრამ რადგანაც ვარ მე ისევ ჯერ შეუცვლელი, არც ერთგულება მე ცოლ-ქმრული ფიცით მდევს ვალად, მერწმუნეთ, არ ვარ მე თქვენი დის გულის მყრობელი, მე თქვენკენ ვილტვი, მშვენიერო, თქვენკენ ჩემ თავად. ო, სირინოზო, გეხვეწები შენი გალობით მე ნუ დამახრჩობ ედრიანას ცრემლების ღვრაში, იმღერე, შენთვის, ზღვის ასული, ვიწვი მე ტრფობით, ოქროს დაღალი დააფინე ვერცხლის ტალღებზე, ზედ მე დავწვები, მშვენიერო, ვით სარეცელზე და ამ მომხიბლავ ნეტარებით აღტაცებული დაე, დავიხრჩო, მე ვიქნები გამარჯვებული, თუკი სიყვარულს ძალუძს იყოს ზღვაში შთანთქმული.

ლ უ ს ი ა ნ ა

ამას რას ამბობთ, უბედურო, ჭკუას გადასცდით?

ან ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

რატომ, არ ვიცი, მშვენიერო, მაგრამ დავბრძავდი.

ლ უ ს ი ა ნ ა

ბიწიერებამ, დამერწმუნეთ, დაგივსოთ თვალი.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მაგ თვალთა შუქის, ჩემო მზეო, ეს არის ბრალი.

ლ უ ს ი ა ნ ა

თქვენს ცოლს უცქირეთ და სინათლე დაგიბრუნდებათ.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

სიბნელის მზერით თვალთ ნათელი არ ჩამიდგება.

ლ უ ს ი ა ნ ა

მე რად მიწოდებთ თქვენს საყვარელს, ჩემს დას უწოდეთ.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

თქვენი დის დასა.

ლ უ ს ი ა ნ ა

არა, ჩემს დას.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

არა და არა.
ჩემი არსების უკეთესი თქვენ ხართ ნაწილი,
ჩემი სიმდიდრე, სიუხვე და იმედი ტკბილი,
ნათელი ჩინი ჩემი თვალის, ამ გულის გული,
ამქვეყნიური სამოთხე და ჩემი რჩეული.

ლ უ ს ი ა ნ ა

ეს ჩემი დაა, საყვარელი ჩემი დაიკო.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

თქვით, რომ თქვენა ხართ ის თქვენი და, ჩემი რჩეული,
გულს გული მივცეთ, ვარ მე თქვენით დამონებული.
თქვენ ქალწული ხართ, ჩემო მზეო, მე კი ეული,
ზომეცით ხელი...

ლ უ ს ი ა ნ ა

კარგი, ბატონო, ჯერჯერობით ცოტა იყურეთ,
მოვიყვან ჩემს დას და თქვენ ერთად მოითათბირეთ.
(გაღის. შემოდის დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი.)

ან ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ვი, დრომიო, ასე ჩქარა საით გარბიხარ?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მიცნობთ, ბატონო? დრომიო ვარ, თქვენი მსახური? მე ვარ მე?

ან ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

შენ დრომიო ხარ ჩემი მსახური, შენა ხარ შენ.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ვირი გახლავართ და მეუღლე ვიდაცა ქალის, მე-მე არა ვარ.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ვინ ქალის ქმარი? შენ თუ არ ხარ, მაშ, ვინა ხარ?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

საკუთრება, ბატონო, ვიდაც ღედაკაცის, რომელიც დამდევს, არ მასვენებს, ჩემს თავს მოითხოვს.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

რა უფლებას აცხადებს შენზე?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

წარმოიდგინეთ, აი ისეთს, როგორც თქვენ აცხადებთ თქვენს უფლებას ცხენზე. მას უნდა, მე ისე მფლობდეს, როგორც პირუტყვს, მაგრამ იმიტომ კი არა, რომ მე პირუტყვი ვარ, არამედ იმიტომ, რომ თვითონა ჰგავს პირუტყვს.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ვინ არის?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ერთი ისეთი უზარმაზარი გვაში, რომ უუჭველად პატივისცემით უნდა მოიხსენიო. მე გამხდარი ვარ და იმ სიმსუქნეში ჩავეხრჩობი.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

სიმსუქნეში ჩაიხრჩობი? ამით რისი თქმა გინდა?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

რისი და, ბატონო ჩემო, სამზარეულოს გომბიოა, სულმთლად ქონით გაზინთული. კვარის გარდა სხვისათვის ვერაფრისთვის გამოიყენებ და მისსავე სინათლეზე შეიძლება გავიქცე. იმდენი ქონია გახვეული მის მონძებში, რომ პოლონეთის ხანგრძლივ სამთარშიც კი სამყოფი იქნება საწკავად. თუ საშინელ სამსჯავრომდე იცოცხლა, მის დაწვას ერთი კვირით მეტი დასჭირდება, ვიდრე სხვებისას.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

პირისახე როგორი აქვს?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ჩემი ფეხსაცმელით შავი, ოღონდ უფრო ჭუჭყიანი. იმდენი ოფლი ჩამოსდის, რომ იმ წუმპეში რომ გაიარო, ფეხსაცმელი დაგიღება.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
ეს ხაკლი წყლით ჩამოერეცხება.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
არა, ბატონო, თანდაყოლილია, ნოეს წარღვნაც კი ვერ გარეცხავს.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
რა ჰქვია?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
ნელი, ბატონო, და მასში, როგორც კასრში, შეიძლება ჩაეახათ სასმელი ელი, სამი ჩარეკი ვერ შეავსებს თუ-ძოდან თეძომდე.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
ასე მსუქანია?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
თავიდან ფეხისგულამდე და თეძოდან თეძომდე სულ ერთიანია, მრგვალია, როგორც გლობუსი, ზედ ქვეყნებიც კი მოვებნე.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
სხეულის რომელ ნაწილზეა ირლანდია?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
დუნდულებზე, ჭუჭყით ვიცანი.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
შოტლანდია?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
ხელის გულზე, მოტივტივებული და ხორკლიანი ადგილით ვიცანი.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
საფრანგეთი?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
შუბლზე, იარაღსხმული და ამბოხებულია საკუთარი ქორჩის წინააღმდეგ¹.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი
ინგლისი?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
ცარცოვანი კლდეები ვეძებ, მაგრამ თეთრი ვერაფერი ვნახე. ვგონებ, ნიკაპზე უნდა იყოს, რადგან მასხა და საფრანგეთის შუა მარილიანი სისველე არის!

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
ესპანეთი?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
ღმერთმანი, არ ვიცი, მაგრამ ვნებია სუნთქვით ვიგრძენი.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
ამერიკა? ორივე ინდოეთი?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
ცხვირზე, ბატონო ჩემო, რომელიც მორთულ-მოკაშუმულია, ლალ-ბადახშით, ძირმეგარებით და საფირონით. მთელი ეს სიმდიდრე ცხელ ესპანეთს დაჰყურებს, რომელსაც ხომალდების არმადა გამოუგზავნია, რომ მის ცხვირ-წინ დატვირთოს.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
ბელგია, ნიდერლანდი?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
ბატონო ჩემო, ასე დაბლა არ მიძებნია. ამ ბინძურმა, ამ ჯადოქარმა თავისი უფლებები გამომიცხადა. მეძახდა დრომოს, ფიცულობდა, რომ დანიშნულები ვართო, ამიწერა ჩემი ნიშნები — ლაქა ბეჭზე, ხალი კისურზე, დიდი მეჭევი მარცხენა ხელზე, მე იმ ჯადოქარს შეშინებული გამოვექეცი და ვფიქრობ, რომ ძლიერი რწმენა და ფოლადივით მტკიცე გული არა მქონოდა, ფინია ძაღლად გადამაქეცვდა და თავის დაკრულზე მაცეკვებდა.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
გზაზე ვადი და ნაპირიდან თუკი ქრის ქარი, ამათ ქალაქში მე ამაღამ აღარ დაერჩები, შემატყობინე, თუ მიცურავს რამე ხომალდი, ბაზარში მოდი, იქ ვიქნები, დაგელოდები. ჩვენ ყველა გვიცნობს, ჩემო კარგო, ჩვენ კი არაუის, და ამიტომაც, ვფიქრობ, დროა ჩვენი აბარგვის.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
უნდა გავექეცე იმ დედაკაცს როგორც დათვის ზორბას, რომელიც ლამობს დაჟინებით ჩემსა ცოლობას.
(გადის.)

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი
აქ თურმე მართლაც ბინადრობენ კუდიანები, კარგა ხანია მე ამ ქალაქს უნდა გავცლოდი, მე ის არ მომწონს, ვინც ცოლობას ჩემსას ჩემულობს, იმისი და კი მშვენიერი, ნაზი, ტანადი, ისეთი არის მომზიბლავი, ტკბილმოუბარი, კინაღამ თავის მოღალატედ გადავიქეცი. ყურს არ დაუვადებ სირინოზის ნარნარ ვალობას, თავს არ გავუწევ მე საკუთარს ავსა კაცობას.
(შემოდის ა ნ ჯ ე ლ ო.)

ანჯელო
ანტიფოლე, ბატონო ჩემო.

ანტიფოლე სირაკუზელი
ღიას, მე ანტიფოლე ვარ.

ანჯელო
ვიცი, ბატონო, სასტუმროში უნდა მომეცა
ეს ყელსაბამი, დასრულება ვერ მოვასწარი
და ამიტომაც კარგა ხანი შემაგვიანდა.

ანტიფოლე სირაკუზელი
ბატონო ჩემო, რას მიბრძანებთ, ამ ძეწვეს რა ვუყო?

ანჯელო
რაც კი გენებოთ, ძეწვეი თქვენთვის მე გავაკეთე.

ანტიფოლე სირაკუზელი
ჩემთვის, ბატონო? ეს მიბრძანებთ, მე გთხოვეთ განა?

ანჯელო
ერთხელ და ორჯერ? რატომ ოცჯერ არ ვითხოვიათ,

აჰა, აიღეთ, გაახარეთ თქვენი მეუღლე,
მე შემოგივლით ვახშობისას მოგვიანებით
და საფასურსაც ამ ძეწვეისას მაშინ ავიღებ.

ანტიფოლე სირაკუზელი
გემუდარებით გასამრჯელო ახლა აიღეთ,
თორემ ვაი თუ დაგეკარგოთ ერთიც, მეორეც.

ანჯელო
რა ხუმარა ხართ, მეგობარო, კარგად მეყოლეთ.
(გაღის.)

ანტიფოლე სირაკუზელი
რა ვთქვა, არ ვიცი, რასა ნიშნავს ნეტა ყოველი,
არ აიღებდა ამ ყელსაბამს მხოლოდ სულელი.
აქ უხარჯველად შეიძლება კარგი ცხოვრება,
აქ ხომ ქუნაში ვთავაზობენ ოქროს ქონებას,
ბაზარში წავალ, იქ დრომიოს დაველოდები,
გემი თუ ვნახე, აქ ერთ წამსაც არ დავყოვნდები.
(გაღის.)

მ ო ქ მ ე დ ე ბ ა მ ე ო თ ხ ე

ს უ რ ა თ ი კ ი რ ვ ე ლ ი

იგეჟ.

შემოდან: ვაჭარი, ანჯელო და ბოქაული.

ვაჭარი
თქვენ ჩემი გმართებთ სულიწმიდის მოფენის დღიდან
და ჩემი ვალი მას შემდეგ არ მომიტხოვია,
არც ახლა გთხოვდით, მაგრამ სპარსეთს მივემგზავრები
და ამიტომაც მე სამგზავროდ მჭირდება ფული.
გადამიხადეთ მე, ბატონო, თქვენ ჩემი ვალი,
თორემ ბოქაულს დასასჯელად უნდა გადაგცემთ.

ანჯელო
ზუსტად ევ თანხა, მე რომ მმართებს თქვენი, ბატონო,
მოვალე არის ანტიფოლე გადამიხადოს.
სულ ეს წამია, ჩემო კარგო, ვიდრე გნახავდით,
ოქროსი მივეც ანტიფოლეს მე ყელსაბამი,
რის საფასურსაც დღეს საღამოს მისგან მივიღებ.
წავიდეთ მასთან, მეგობარო, ვეწვიოთ სახლში,
რომ ჩემი ვალი გამოვართვა და გავისტუმროთ.

(ანტიფოლე ეფესელი და დრომიო ეფესელი
გამოდან კურტიზანი ქალის სახლიდან.)

ბოქაული

აგერ თვითონაც, არსად წასვლა აღარ გჭირდებათ.

ანტიფოლე ეფესელი (დრომიოს.)

ოქრომჭედელთან მე მივდივარ, შენ თოკს იყიდი,
დავასანუქრებ ჩემს ცოლსა და მის თანამზრახველთ,
სახლის კარი რომ დღისით, მზისით გამომიკეტეს.
მაგრამ შეხედე, აი, თვითონ ოქრომჭედელიც.
თოკი იყიდე დრომიო და შინ მოიტანე.

დრომიო ეფესელი

ვიყიდი, ვითომც ათასი გირვანქა წლიური შემოსავალ
მეყიდოს.

(გაღის.)

ანტიფოლე ეფესელი

კარგი ამბავი კი მოუვა მას, ვინც გენდობათ!
მეგონა, ჩვენთან მოიტანდით თქვენ იმ ყელსაბამს,
მაგრამ, ბატონო, დაიკარგეთ ყელსაბამიანად,
იქნებ იფიქრეთ, თქვენი ძეწვეით გადაბმულები,

ჩვენ ხვევნა-კონას უსასრულოდ გაავარძელებდით და ამიტომაც გვალოდინეთ და არ მოხვედით.

ან ჯ ე ლ ო

თქვენ ისევ ხუმრობთ, ანგარიში აი, ინებეთ, აქა წერია ყელსაბამის წონა კარატი, რა ღირს ხელობა, როგორია ამ ოქროს სინჯი; აქ ყველაფერი მეტი არის სამი ღუკატით, ვალზე, რომელიც ამ ვაჭრისგან თვითონ ავიღე, გთხოვთ გადახადოთ, დამერწმუნეთ, გზას ადგას უკვე და ჩემგან ფულის მისაღებად ყოვნდება მხოლოდ.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ფული თან არ მაქვს, მე საქმეზე მიმეჩქარება, წაბრძანდით ჩემთან, მიუტანეთ ცოლს ყელსაბამი, ის გადავიხდით, დამერწმუნეთ, სულმთლად საფასურს, მაგ დროისათვის ალბათ უკვე მეც დავბრუნდები.

ან ჯ ე ლ ო

თვითონ მიუტანთ ამ ყელსაბამს თქვენს ცოლს, ბატონო?

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

არა, წაუღეთ, მე იქნება შემავიანდეს.

ან ჯ ე ლ ო

კეთილი, მაგრამ ყელსაბამი მგონი თქვენა გაქვთ.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

თქვენ ასე ფიქრობთ? მე მგონია, თქვენ უნდა გქონდეთ, თორემ უფულოდ მოგიხდებათ წასვლა აქედან.

ან ჯ ე ლ ო

კმარა, ბატონო, ვეხვეწებით, მომეცით ძეწკვი, ზღვის მოქცევაა, სასურველი ქრის ზურგის ქარიც, ამ კაცს ნეტავი რად ვაყოვნებთ, თქვენ გეკითხებით.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ოჰ, ღმერთო ჩემო, თქვენ გამოდმა მე მედავებით, იმის მაგივრად, რომ თვით გაღმა გამოგედავოთ, სიტყვა გასტეხეთ, არ მოხვედით დათქმულ ადგილზე, ვით ყიამყრალი დედაკაცი ახლა შფოთს მიტეხით?

ვ ა ჭ ა რ ი

მაგვიანდება, ბატონებო, გთხოვთ მორჩეთ მალე.

ან ჯ ე ლ ო

აი, ხომ ხედავთ, თხოულობენ ჩემგან ყელსაბამს.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ჩემს ცოლს მიეცით ყელსაბამი და ფულს მიიღებთ.

ან ჯ ე ლ ო

აკი მოგეცით ყელსაბამი მე თქვენ ოქროსი, ან დამიბრუნეთ, ან მითხარით, რა ვუთხრა თქვენს ცოლს.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ოჰ, კარგი ერთი, არ მოგწყინდათ თქვენ ოხუნჯობა? ღვთის გულისათვის, ყელსაბამი, აბა, მაჩვენეთ.

ვ ა ჭ ა რ ი

საქმე გადავლო, ბატონებო, არ შემიძლია, ან ჰო, ან არა! მიპასუხეთ, აძლევეთ თუ არა? თუ არა, მაშინ მას ბოქაულს დავაჭვებინებ.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

მე ვიპასუხობ? ეს მიბრძანეთ, რა ვიპასუხობ?

ან ჯ ე ლ ო

რომ ჩემი ოქროს ყელსაბამის თქვენ გმართებთ ფული.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

აკი ვითხარით, ძეწკვს რომ მომცემით, მაშინ გადავიხდი.

ან ჯ ე ლ ო

ცოტა ხნის წინათ რომ მოგეცით, თქვენ კარგად იცით.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

თქვენ მე ცილს მწამებთ, არაფერიც არ მოგიციათ.

ან ჯ ე ლ ო

ცილს თვითონ მწამებთ, მეუბნებით — არ მომიცია, არ უფიქრდებით, რომ ეს ლახავს ჩემს კეთილ სახელს.

ვ ა ჭ ა რ ი

დააპატიმრეთ, ბოქაულო, მე ვიბრძანებთ, ჩემი სარჩელით.

ბ ო ქ ა უ ლ ი

მთავრის სახელით, მე ვიბრძანებთ, დამემორჩილოთ.

ან ჯ ე ლ ო

დააპატიმრებით, ხომ იცით, რომ ჩირქს სცხებთ ჩემს სახელს,

მე ჩემი ვალი დამიბრუნეთ აი, ახლავე, თორემ მე თქვენს თავს ამ ბოქაულს დავაჭვებინებ.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ტყუილუბრალოდ ფული რისთვის გადავიხადო? დააპატიმრეთ, აბა ერთი, თუ შეგიძლიათ.

ან ჯ ე ლ ო

აი, გირაო, ბოქაულო, დააპატიმრეთ. მე ჩემს საკუთარ ღვიძლ მმასაც კი არ დავინდობდი, ასე აშკარად რომ ავეგდე სამასხარაოდ.

ანტიფოლე ეფესელი

ლაგორნილდებით, მე საწინდარს ვიდრე არ მოგცემთ, ძალზე ძვირად კი დაგიჯდებათ ეს საქციელი, მგონი არ გვეყოთ თქვენი ღუქნის მთელი ქონება.

ანჯელო

ბატონო ჩემო, ეფესოში კანონს აქვს ძალა, თქვენდა სასირცხვოდ დარწმუნდებით თვითონ ამაში.

(შემოდის დრომიო სირაკუზელი.)

დრომიო სირაკუზელი

ბატონო ჩემო, ხომალდია ეპიდამნუმის და ელოდება თვის პატრონის გემბანზე ასვლას, რომ იალქნები გაშალოს და ზღვაში შეცურდეს. უკვე ავზიდე მე ხომალდზე ბარგი-ბარხანა, ცოტა არაფი, ბალზამი და ზეთი ვიყიდე, ზურგის ქარიც ქრის მხიარული სანაპიროდან, გემიც მზად არის, გელოდებათ თქვენ და თვის პატრონს.

ანტიფოლე ეფესელი

ეპიდამნუმის ზომალდით, შე არამზადა? რისი ზომალდი, რა ზომალდი? ხომ არ გაგიჟდი?

დრომიო სირაკუზელი

აკი ზომალდის საძებნელად მე გამაგზავნეთ.

ანტიფოლე ეფესელი

თოკის საყიდლად გაგაგზავნე, შე ლოთო, შენა, ვითხარი კიდეც, მე ის თოკი რად მჭირდებოდა.

დრომიო ეფესელი

თქვენ ნავსადგურში გამაგზავნეთ, ბატონო ჩემო, თოკი რად გინდათ, დემითო ჩემო, თავს ხომ არ იხრჩობთ?

ანტიფოლე ეფესელი

ამაზე სხვა დროს, რომ მეცლება, გესაუბრები, მაგ ყურებს შენსას ყურადღებით ყოფნას ვასწავლი, ახლა კი ჩქარა, არამზადა, ედრიანასთან, ეს გასაღები მიეცი და უთხარი: სკივრში, რომ აფარია ზედ თურქული ვობელენები, სავსე ქისა დევს დუკატებით და გამოგზავნოს. დამაპატიმრეს, საწინდარი უნდა გავიღო, ჩვენ კი წავიდეთ, ბოქაულო, სატუსალოში.

(ანჯელო, ბოქაული და ანტიფოლე ეფესელი გადიან.)

დრომიო სირაკუზელი

ედრიანასთან, რომ ვესტუმრეთ, აი, იმასთან, რომ ჩემულობდა მხარეული ცოლობას ჩემსას, უნდა წავიდე, თუმც არაფრად მეპიტნავენა, მსახურთ ვალია, აღასრულონ ბატონის ნება.

(გადის.)

სურათი მემორე

იფიფე.

შემოდის ედრიანა და ლუსიანა.

ედრიანა

მაშ, ის ლამობდა, ლუსიანა, ცთუნებას შენსას? გამოცდილ თვალთ რა შენიშნე გამოხედვაში? იტყუებოდა, მასხრობდა, თუ იყო გულწრფელი? აღმოდებული ხომ არ იყო, იქნებ ფერმკრთალი, ხომ არ შენიშნე სიყვარულის შენ მწველი ალი?

ლუსიანა

უფლება შენი მან უარყო თავდაპირველად.

ედრიანა

არასდროს სცნობდა, ვეტყვი ჩემდა გასაკვირველად.

ლუსიანა

მერე იფიცა, უცხო ვარო მე ამ ქალაქში.

ედრიანა

სიმართლის რაღაც ნატამალი არის მაგაში.

ლუსიანა

გიყვარდეს-მეთქი ანტიფოლე, შენ, ედრიანა.

ედრიანა

მან კი რა ვითხრა, არამზადამ, არ იუარა?

ლუსიანა

შენთვის ვცდილობდი, სიყვარულს მე მეფიცებოდა.

ედრიანა

როგორ ცდილობდა შენი გულის მონადირებას?

ლუსიანა

დავუჯერებდი, ედრიანა, და ვირწმუნებდი, რომ ყოფილიყო ის სიტყვები გულწრფელად თქმული.

ედრიანა

შენ საკადრისი არ გაეცი განა პასუხი?

ლუსიანა

იყუჩე, დაო, მოითმინე, ვემუდარები.

ედრიანა

არ შემიძლია, ლუსიანა, არ გაკნერდები. გულით კი არა, არამზადას ენით მოვდგები: ეგ კუზიანი, ეგ მახინჯვი, უშნო, გამხდარი, შეუხედავი, დაგრეხილი, ეგ ღონდლო მჩვარი, ეგ ბიწიერი, ზეპრე, შტერი, გულღვარძლიანი, ავი სახელის, სულმდაბალი, თავქარიანი.

ლუსიანა

იეჭვიანებს განა ვინმე ამნაირ კაცზე? ან ცრემლს ვინ დაღვრის, ედრიანა, მის დაკარგვაზე?

ე დ რ ი ა ნ ა

ოჰ, რასაც ვამბობ, ლუსიანა, არ ვფიქრობ გულით, სხვის თვალში იყოს, ავზნიანი და სულმდაბალი, ბუდიდან მტერს ხომ ერეკება ჩიტი ვლურტულით, ენითა ვწყველი, თორემ გულით მე ვარ ალალი.

(შემოდის დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი.)

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

აჰ, წადი, სკივრი, ქისა, ჩქარა.

ლ უ ს ი ა ნ ა

ჯერ მოიცა, სული მოითქვი.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ჩქარა მოვრბოდი.

ე დ რ ი ა ნ ა

შენი ბატონი თავს როგორ გრძნობს, სადა ბრძანდება?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

თუ არა ვცდები, ჯოჯოხეთში ის მიბრძანდება, ეშმაკმა ვინმემ, უცვეთელმა ტანსაცმლიანმა, გულქვა გული რომ შეუკრია რკინის დიღებით, ხელი დასტაცა უღმობელმა, გულღვარძლიანმა, მგელზე საზარმა სულიერმა, კამეჩის მსგავსმა, იმ მეგობარმა, მხარზე ხელს რომ მოგიოთათუნებს, გზაჯვარედინზე, ნავსადგურთან რომ გითვალთვალებს, ძაღლივით დამრწის, დაუღლეოდ დაეხეტება, ხალხს სამსჯავრომდე ციხეში რომ მიერეკება.

ე დ რ ი ა ნ ა

რა მოხდა, კაცო, რა ამბავია?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

რა ამბავია, მე არ ვიცი, დატუსაღებით, დაატუსაღეს.

ე დ რ ი ა ნ ა

დაატუსაღეს? ვისი ბრალდებით?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ვისი ბრალდებით დაიჭირეს არ ვიცი კარგად, კამეჩის ხელში რომ ჩავარდა ვითხარით თავად, არ გაუგზავნით გამოსასყიდს? სკივრში დევს სადღაც.

ე დ რ ი ა ნ ა

გამოიტანე, დაო, ფული! ძალიან მიკვირს,

(ლ უ ს ი ა ნ ა ვ ა დ ი ს.)

ვისი ვალი აქვს ჩემს მიუღლეს, მე რომ არ ვიცი, მითხარ, დრომო, შეკრულია იგი პირობით?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

პირობით არა, ეგ რა არის, ოჰ, უფრო მაგრად, კესმით წკარუნი? შეკრულია ბატონი ჯაჭვით.

ე დ რ ი ა ნ ა

წკარუნი ჯაჭვის?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

არა, საათის, დრომ მოაწია ჩემი წასვლის, ორზე წამოველ, საათმა კი დაჰკრა პირველი!

ე დ რ ი ა ნ ა

საათი უკან რომ ბრუნავდეს, არა მგონია,

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ოჰ, ბოქაულთან თქვენ როდისმე საქმე გქონიათ?

ე დ რ ი ა ნ ა

დრო მოვალეა? კმარა, გეყო, მიღებ-მოღება.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

დრო ვალს ვერ იხდის თავის დროზე, როცა კოტრდება. დრო ქურდიც არის, ბევრისაგან გსმენიათ ალბათ, მოგეპარებათ ის ქურდულად დღისით თუ ღამით, თუ ვალი გაქვთ და ბოქაულიც თავზე დაგადგათ, ჭკვიანურია უკან წასვლა ერთი საათით.

(შემოდის ლ უ ს ი ა ნ ა.)

ლ უ ს ი ა ნ ა (დ რ ო მ ი ო ს)

წაიღე ფული, გასწი, უკან არ მოიხედო, შინ მოიყვანე შენ ახლავე შენი ბატონი, წავიღეთ დაო, გულს მაწევა მე მძიმე დარდი, შელახულია ღირსება და ჩემი პატივი.

(გ ა დ ი ა ნ.)

ს უ რ ა თ ი მ ე ს ა მ ე

ი გ ი ე ე .

შემოდის ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ვისაც კი ვხვდები, მესალმება თავაზიანად, თითქოს მე მათი გულითადი ვარ მეგობარი, ყველა მომმართავს საკუთარი ჩემი სახელით, ზოგი ფულს მაძლევს, ზოგი სტუმრად მეპატიჟება, ზოგი კი რაღაც სიკეთისთვის მიხდის მადლობას. ზოგნი საქონელს მთავაზობენ, რომ შევისყიდო, სულ ეს წამია ერთმა თერძმა დუქანში მიხმო, მითხრა შენთვისო ნაყიდი მაქვს მე აბრეშუმი და, სხვათა შორის, მამინათვე ზომაც ამიღო.

ნუთუ აქ მართლაც სამყაროა თვალთმაქცებისა, ლაპლანდიელი ჯადოსნები სად ბინადრობენ?!

(შემოდის დრომიო სირაკუზელი.)

დრომიო სირაკუზელი

აი, თქრო, ბატონო ჩემო, თქვენ რომ მოსატანად გამაგზავნეთ. სად არის ახლებურად გამოწყობილი ძველი ადამი?²

ანტიფოლე სირაკუზელი

რა თქრო? რის თქრო? ვინ ადამზე მელაპარაკები?

დრომიო სირაკუზელი

იმ ადამზე კი არა, სამოთხეს რომ დარაჯობდა, აი, იმაზე, ციხეს რომ დარაჯობს; იმაზე, უძღვები შეიღისათვის დაკლული ხბოს ტყავი რომ აცვია³, აი, უკან რომ მოგვევადთ ავი სულივით, თქვენთვის თავისუფლების წართმევას ლამობდა.

ანტიფოლე სირაკუზელი

ვერაფერს მივხვდი.

დრომიო სირაკუზელი

ვერა? ამას რა მიხვედრა უნდა? აი, ის კონტრაბასი ტყავის ბუდეში; კაცი, რომელიც ჯიბეში ისვამს დაღლილებს, რომ დაასვენოს; ის, ბატონო ჩემო, გაკოტრებულებს რომ იბრალებს და ხანგრძლივი ვადით ციხეში ამწყვდევს, ის, ვინც თავისუფალ დროს ხელკეტით უფრო მეტ საგმირო საქმეებს სწავლის, ვიდრე შუბით.

ანტიფოლე სირაკუზელი

ბოქაულზე მეუბნები?

დრომიო სირაკუზელი

ღიან, გუშავთა უფროსზე. იმაზე, ვინც ყველას პასუხისმგებლობაში აძლევს ვალის ვადუხდებლობისათვის. იმაზე, ვისაც ჰგონია, რომ ადამიანს მუდამ ეძინება და ძილი ნებისას უსურვებს სატუსალოში.

ანტიფოლე სირაკუზელი

კარგი, გეყოფა, სისულელის როშვა, ხომალდი ხომ არ გადის ამადამ? ხომ არ შეგვეძლო დღეს გავმგზავრებულყოფით?

დრომიო სირაკუზელი

როგორ არა, ბატონო, აკი ერთი საათის წინ მოგახსენეთ, ამადამ ხომალდი „სისწრაფე“ გადის-მეთქი. თქვენ კი მერე ბოქაულმა დაგიჭირათ ბორან „დაყოვნებაზე“. აი, ამაში კი, თქვენ რომ ანგელოზებისთვის გამაგზავნეთ, ისინი მყავს⁴.

ანტიფოლე სირაკუზელი

გადიარია ხომ ეს ბიჭი, არც მე ვარ ჭკვაზე, ვვონებ, სიზმარში ჩვენ ორივე ღაცვეტებით. მოგვხედე, ძალავ, კურთხეულო, გადაგვარჩინე.

(შემოდის კურტიზანი ქალი.)

კურტიზანი ქალი

კარგია, ვნახეთ, ანტიფოლე, ბატონო ჩემო, ვხედავ, თქვენ უკვე გინახიათ ოქრომჭვლელო. აი, ეს არის ყელსაბამი, მე რომ შემპირდით?

ანტიფოლე სირაკუზელი

განვედი ჩემგან, ტარტაროხო, არ შემაცდინო.

დრომიო სირაკუზელი

ბატონო, ეს არის ქალბატონი ტარტაროხი?

ანტიფოლე სირაკუზელი

ეშმაკია.

დრომიო სირაკუზელი

არა, უარესია, ეშმაკის დედაა, სიძვის დიაცის სახით მოვლენილი. აქედან მოდის, რომ როცა ქალი ამბობს — დმერთო დამწყველეო — ეს იგივეა ვითომც ეთქვას — დმერთო, მე მსუბუქი ყოფაქცევის ქალად გადამაქციეო. აკი წერია, რომ ეშმაკები ადამიანებს სინათლის მსუბუქი ანგელოზებით ევლინებია⁵. სინათლეს ცეცხლი გამოსცემს, ცეცხლი კი წვავს, ამიტომ მსუბუქი ყოფაქცევის ქალებს ადამიანების დაწვა შეუძლიათ, არ მიეკაროთ!

კურტიზანი ქალი

რა საოცარი ოხუნჯები ხართ ორივენი, ჩემთან წამოდით, ანტიფოლე, განვაგრძოთ ლხინი.

დრომიო სირაკუზელი

ბატონო ჩემო, თუ წინაინი უნდა მოვართვან, გრძელტარიანი კოვზი მოიმარაგეთ.

ანტიფოლე სირაკუზელი

რატომ, დრომიო?

დრომიო სირაკუზელი

იმიტომ, რომ ეშმაკთან პურისმჭამელს გრძელტარიანი კოვზი უნდა ჰქონდეს.

ანტიფოლე სირაკუზელი

განვედი ჩემგან, ტარტაროხო, მეპატიუები? ჯადოქრები ხართ, თქვენ ყველანი, წადი, გამშორდი.

კურტიზანი ქალი

ჩემი ბეჭედი დამიბრუნეთ, რომ გამომართვით, ანდა მიბოძეთ, რომ შემპირდით მე ყელსაბამი და მაშინ აღარ შეგაწუნებთ, ჩემს გზას მოვებნო.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ზოგი ეშმაკი ფრჩხილის ნატეხს თხოულობს მხოლოდ,
ზოგი ქინძისთავს, თხილის ნაჭუჭს, ანდა ბლის კურკას,
ბალანსა თმისას, ან სისხლის წვეთს; ეს კი ზარბია
და ყელსაბამი სდომებია ბრილიანტისა.
ბატონო ჩემო, უხმეთ ჭკუას, სტკიცეთ უარი,
თორემ მაგ ძეწვეით ტარტაროზი შავ დღეს დაგაყრით.

კ უ რ ტ ი ზ ა ნ ი ქ ა ლ ი

ჩემი ბეჭედი დამიბრუნეთ, გემუდარებით,
ანდა მომეცით ყელსაბამი დაპირებული.
იმედი მაქვს, რომ მოტყუებას არ ეპირებით.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

სატანავ, განვედ, ჰა, დრომოდ, რას ველოდებით?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

ფარშეგანვს უთქვამს, ქალბატონო, ნუ იბღინძებთ!⁶
(ანტიფოლეს სირაკუზელი და დრომიო სირაკუზელი გადიან.)

კ უ რ ტ ი ზ ა ნ ი ქ ა ლ ი

ცხადზე ცხადია, სულ გაგიჟდა ეს ანტიფოლე,
ეს რომ არ იყოს, თავს ასე არ დაიმდაბლებდა.
ჩემი ბეჭედი ორმოცდაათ დუკატსა ფასობს,
რომლის სანაცვლოდ მე ყელსაბამს იგი შემპირდა.
ახლა კი ერთსაც ის უარყოფს და მეორესაც.
ეფიქრობ და მჯერა, რომ გაგიჟდა ეგ უბედური.
აბა, ის მისი უეცარი გაგულისება?
და ის ამბავი უცნაური რომ თქვა სადილზე,
სახლის კარები მე ცხვირისწინ დამიკეტესო.
ცოლმა ნამდვილად იცის მისი ავადმყოფობა,
განგებ უკეტავს სახლის კარებს და შინ არ უშვებს.
ედრიანასთან მე ახლავე უნდა წავიდე,
შევატყობინო, რომ მეუღლე მისი უგონო,
შინ მომივარდა და ბეჭედი ძალით წაიღო.
ეს უნდა ვუთხრა, ასე უნდა ველაპარაკო,
თრმოცდათი მე დუკატი რომ არ დაკარგო.

(გადის.)

ს უ რ ა თ ი მ ე ო თ ხ ე

ქუნა.

შემოდან ანტიფოლე ეფესელი და ბოქაული.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ნუ გეშინიათ, მე არსადაც არ გავიქცევი,
რომ დაგარწმუნოთ ბატიოსან ჩემს კაცობაში,
ჯერ მე საწინდარს სულ მთლიანად თქვენ გადაგიხდით,
რალაც არ არის გუნებაზე დღეს ჩემი ცოლი

და ის ჩემს მსახურს არ ენდობა, არ დაუჯერებს,
რომ მისი ქმარი ეფესოში ციხეში ჩასვეს.

(შემოდის დრომიო ეფესელი, ხელში თოკი უჭირავს.)

ფულს მოიტანდა, აი, თვითონ ჩემი მსახურიც.
რა ჰქენ, დრომიო, მოიტანე დანაბარები?

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

აი, ბატონო, დამიჯერეთ, ყველას ეყოფა.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ფული სადღაა?

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

როგორ თუ სადა, აი თოკი, თოკში მივეცი.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ხუთასი დუკატი მიეცი, შე არამზადა?

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

ხუთას დუკატად, ბატონო, ხომ ხუთასს ვიყიდლი.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

მე რა ვითხარი, არამზადა, სად წადი-მეთქი?

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

თოკის საყიდლად. ვიყიდე და კიდევ მოველი.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

კიდევ მოხვედი? ვაუბატონო, მე კი დაგზვდები!

(სცემს.)

ბ ო ქ ა უ ლ ი

ბატონო ჩემო, მოითმინეთ.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

მოითმინებით მე უნდა ვიყო? აკი მე მცემენ.

ბ ო ქ ა უ ლ ი

გეყოფა, ენა გააჩერე.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

უთხარი, მაგან გააჩეროს თვითონ ხელები.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

შე კახის შვილო, შე უგრძნობელო.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

ნეტავი უგრძნობელი ვიყო, თქვენი დარტყმები არ მეგრძნო.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ვირივით დარტყმების მეტს ვერაფერსა გრძნობ.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

მართლაც ვირი ვარ, გრძელ ყურებზე არ მეტყობა?
ჩემი დაბადების დღიდან მაგას ვემსახურები და მაგისი

ხელიდან ცემა-ტყევის მეტი არაფერი მახსოვს. როცა მცხეა, ცემით მათობს, როცა მცხელა, ცემით მაგრილებს, ცემით მალვობენ, როცა ვზივარ, ცემით მაყენებენ. შინიდან გარეთ ცემით მისტუმრებენ და შინ დაბრუნებულს ცემით შეგებებიან, ამის დარტყმებს ზურგით ვატარებ ისე, როგორც მათხოვარი ქალი თავის შვილს. როცა დამახეიბრებს, კარდაკარ ვივლი სამათხოვროდ.

(შემოდიან ე დ რ ი ა ნ ა, ლ უ ს ი ა ნ ა, კ უ რ ტ ი ზ ა ნ ი ქ ა ლ ი, პ ი ნ ჩ ი და ს ხ ა ნ ი.)

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

მოდით, წამოდით, ჩემი ცოლი აქეთკენ მოდის.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

ქალბატონო, როგორც იტყვიან, Respite finem, გასწოდეთ ბოლო. უმჯობესია კი თუთიყუშის წინასწარმეტყველება: „ერცდეთ თოკის ბოლოს“⁴¹.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

მორჩი ლაყბობას.

(სცემს.)

კ უ რ ტ ა ზ ა ნ ი ქ ა ლ ი

ახლა რას იტყვით, თქვენი ქმარი არ არის გიჟი?

ე დ რ ი ა ნ ა

ეს უხეშობა, რა თქმა უნდა, ამას მეტყველებს. თქვენ, როგორც ვიცი, სასწაულებს ახდენთ, სწავლულო; კვლავ დაუბრუნეთ ჩემს ქმარს მისი სალი გონება და გასამრჯელოს, რასაც მეტყვით, იმას მოგართმევთ.

ლ უ ს ი ა ნ ა

აჲ, როგორი აღვზნებული აქვს გამოხედავა.

კ უ რ ტ ი ზ ა ნ ი ქ ა ლ ი

შეხედეთ, ერთი, როგორა თრთის ავსნიანივით.

პ ი ნ ჩ ი

შე მაჯა უნდა გავისინჯო, მომეცი ხელი.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

წურს გავისინჯავ, სალახანა, აი, ამ ხელით.

პ ი ნ ჩ ი

სტანავ, განვედ შენ, ამ კაცში დაბუდებული, დემორჩილე შენ ჩემს ლოცვას წმიდათაწმიდას, ახლავე წად შენს ქვესკნელის ბნელ სამყოფელში, შე შენ გაფიცვებ წმიდანთ სახელს მაღალი ზეცის.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

გამშორდი-მეთქი, კუდიანო, არა ვარ გიჟი.

ე დ რ ი ა ნ ა

დმერთსა ვთხოვ, ნეტა, უბედურო, მართლაც არ იყო.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ო, მშვენიერო, გაიჩინე მოტრფიალენი? ეს პირვეთელი სადილობდა დღეს ჩემთან სახლში, მე რომ კარები დამიკეტეთ და არ შემიშვით?

ე დ რ ი ა ნ ა

დმერთია მოწმე, ანტიფოლე, შინ ისადილე და რომ აქამდე, ჩემო, სახლში დამჯდარიყავი, ცილისწამებას უეჭველად აიცლებდი.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

შინ ვისადილე? (დრომის.) შენ რას იტყვი, შე არამზადა?

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

სიმათლეს, იმას, რომ თქვენ შინ არ გისადილიათ.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

სახლის კარები აკი იყო გამოკეტილი.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

Perdieu², მართლაც იყო გამოკეტილი.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ეს ჩემი ცოლი მე შიგნიდან კარგად მლანძღავდა?

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

Sans fable³, კარგად გლანძღავდათ.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ჭურჭლის მრეცხავი გომბიოც არ ჩამორჩებოდა.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

Certes⁴, მართლაც რომ არ ჩამორჩებოდა.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

და მე იქიდან წამოვედი განრისხებული.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

დიახ, ბატონო, გვერდებია ამის თავმდები, იმ თქვენმა რისხვამ ჩემს გვერდებზე გადაიარა.

ე დ რ ი ა ნ ა

ჯობს ეს საბრალო დავამშვიდოთ ასეთ ყოფაში.

პ ი ნ ჩ ი

არაფერია სამარცხვინო, გახალისდება და სიხალისით უგუნური გონს მოვა ისევ.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

შენ ჩემი თავი ოქრომჭედელს დაატყვინე.

ე დ რ ი ა ნ ა

დრომის ხელით საწინდარი გამოგზავნე.
როგორც კი ჩემთან მიიღებინა და ფული მიხრია.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

ჩემი ხელით? ქალბატონო, იქნება გასურდათ,
მაგრამ. ბატონო, ერთი გროშიც არ მოუცია.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

იყავი მასთან ღუკატების წამოსაღებად?

ე დ რ ი ა ნ ა

იყო და ქისა ღუკატებით მივეცი კიდეც.

ლ უ ს ი ა ნ ა

ფული რომ მისცა ედრიანამ, მე ვარ თავმდები.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

ჩემი მოწმე კი ღმერთია და თოკით მოვაჭრე.

პ ი ნ ჩ ი

მსახურსაცა და მის ბატონსაც, ქალბატონებო,
ჭკვა შერყევიათ, დამერწმუნეთ, მკრთალ ფერზე ვატყობ
და გაბაწრულნი უნდა ჩავსვით ჩვენ ბნელ საკანში.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი (ედრიანას)

რად დამიკეტე, შენ დღეს დღისით მე სახლის კარი?
(დრომო ეფესელს.)

შენ კი უარობ, ვითომ ოქრო არ მივიღია.

ე დ რ ი ა ნ ა

არ დამიკეტავს, საყვარელო, მე სახლის კარი.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

ოქრო, ბატონო, ერთი გროშიც არ მიმიღია,
კარი, კი, მართლაც, ღმერთსა ვფიცავ, გამოკვიკეტეს.

ე დ რ ი ა ნ ა

შე მატყუარავ, არამზადავ, ორმაგად ცრუობ.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

თვით მატყუარავ და მეძავო, შენ თავად ცრუობ,
პირი შეგიკრავს ამ დაწყევლილ არამზადებთან,
აბუჩად მივდებ, სამარცხვინოდ ლაფს მასხავ თავზე,
მაგ ცბიერ თვალებს ამ ფრჩხილებით, იცოდე, დაგთხრი,
ჩემი შერცხვენა, დამდაბლება რომ ვერ იხილო.

ე დ რ ი ა ნ ა

გათოკეთ, ჩქარა, ჩემთან ახლოს ევ არ მოუშვათ!
(პინჩი და მისი მხლებლები გათოკავენ ანტიფოლენ
ეფესელს.)

პ ი ნ ჩ ი

გვიშველეთ, ჯანში გასჯდომია ქაჯი ძალები.

ლ უ ს ი ა ნ ა

ოჰ, ღონემიზღილს დასდებია ზაფრანის ფერი.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

მოკვლას მიპირებთ? ბოქაულო, მე ტუსადი ვარ,
ნუთუ შენ ამით ნებას აძლევ, რომ წამიყვანონ?

ბ ო ქ ა უ ლ ი

ხელი გაუშვით, ტუსადია, ვერ დაგანებებთ.

პ ი ნ ჩ ი (მიუთითებს დრომო ეფესელზე.)

ეგეც შეჭკარით, აბა, ჩქარა, ეგეც გიჟია.
(დრომის გათოკავენ.)

ე დ რ ი ა ნ ა

ამას რას სჩადი, ბოქაულო, შე უგუნურო?
ნუთუ შენ გატკობს, დაიფერო იმისი ცქერა,
რომ ავადმყოფი თავს საკუთარს აყენებს ვნებას?

ბ ო ქ ა უ ლ ი

ევ ტუსადია, რომ გაუშვია, ვალს მე დამდებენ.

ე დ რ ი ა ნ ა

განთავისუფლებ ვალისაგან, ვალს მე გადავიხდი,
შენ მოვალესთან წამიყვანე დაუფოვნებლივ,
რათა შევიტყო, რამდენია გადასახდელი.
თქვენ კი, სწავლულო, გეხვეწებით, გეჭვიროთ თვალი,
რომ შინ უვნებლად მიიყვანოთ მეუღლე ჩემი,
რა საზიზღარი დღე გათენდა, ო, ღმერთო ჩემო.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი (ედრიანას)

აი, შე მართლა საზიზღარო, მრუშო, მეძავო.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

ბატონო ჩემო, მეც გამოთოკეს თქვენი გულისთვის.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

წადი, მომშორდი, ნუ მაბრაჩებ, შე სალახანა!

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

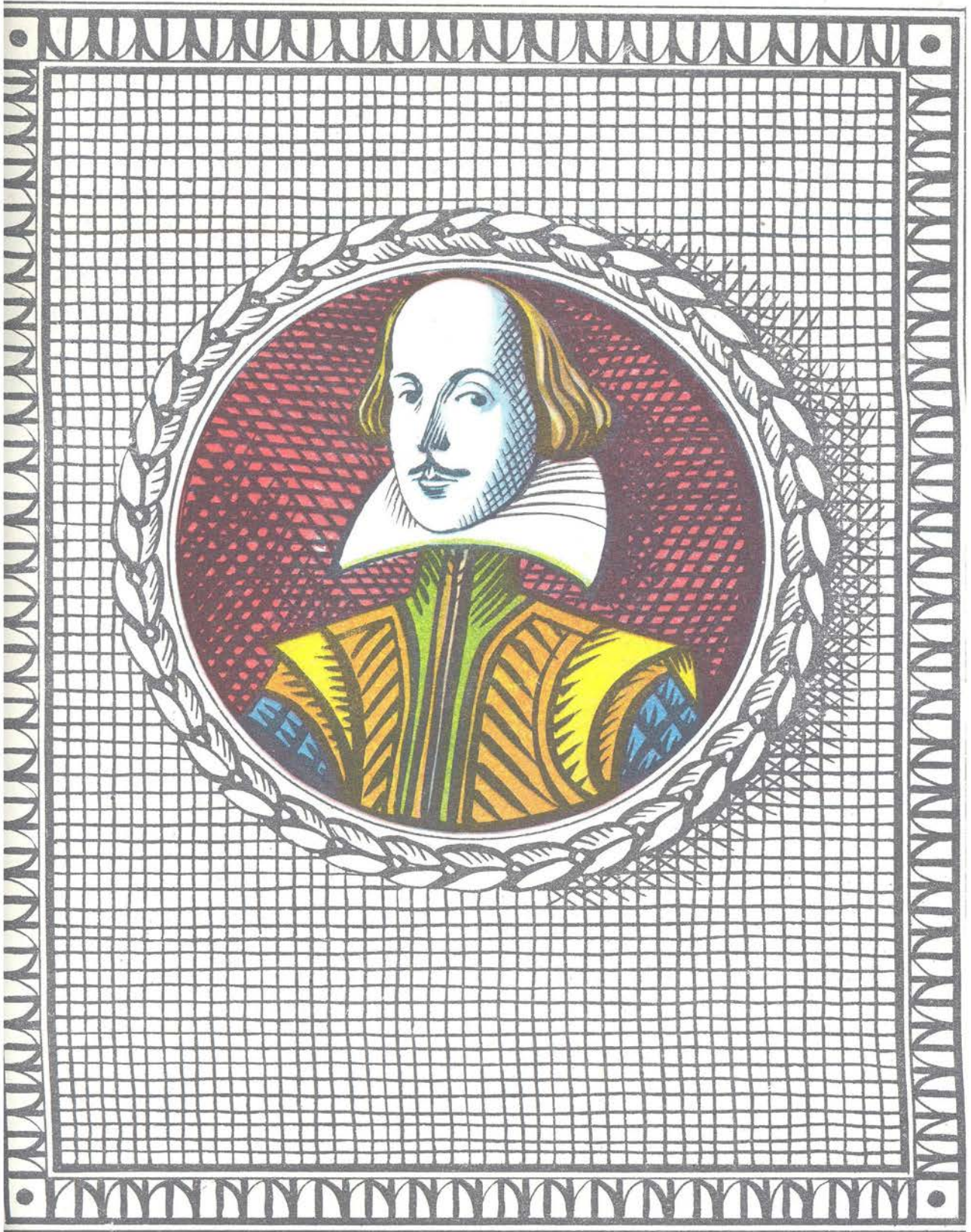
ტყუილად თავს რად ათოკვინებთ, ბატონო ჩემო?
გავიფრდებოდი თქვენს ადგილზე, გავქაჯდებოდი.

ლ უ ს ი ა ნ ა

უშველე, ღმერთო, ამ უბედურთ, ავსიტყვაობენ.

ე დ რ ი ა ნ ა

ევ წაიყვანეთ, შენ კი, დაო, ჩემთან წამოდი.
(რჩებთან ედრიანა, ლუსიანა, ბოქაული და
კურტიზანი ქალი.)
ვისი სარჩელით დაიჭირეთ, ახლა მითხარით.

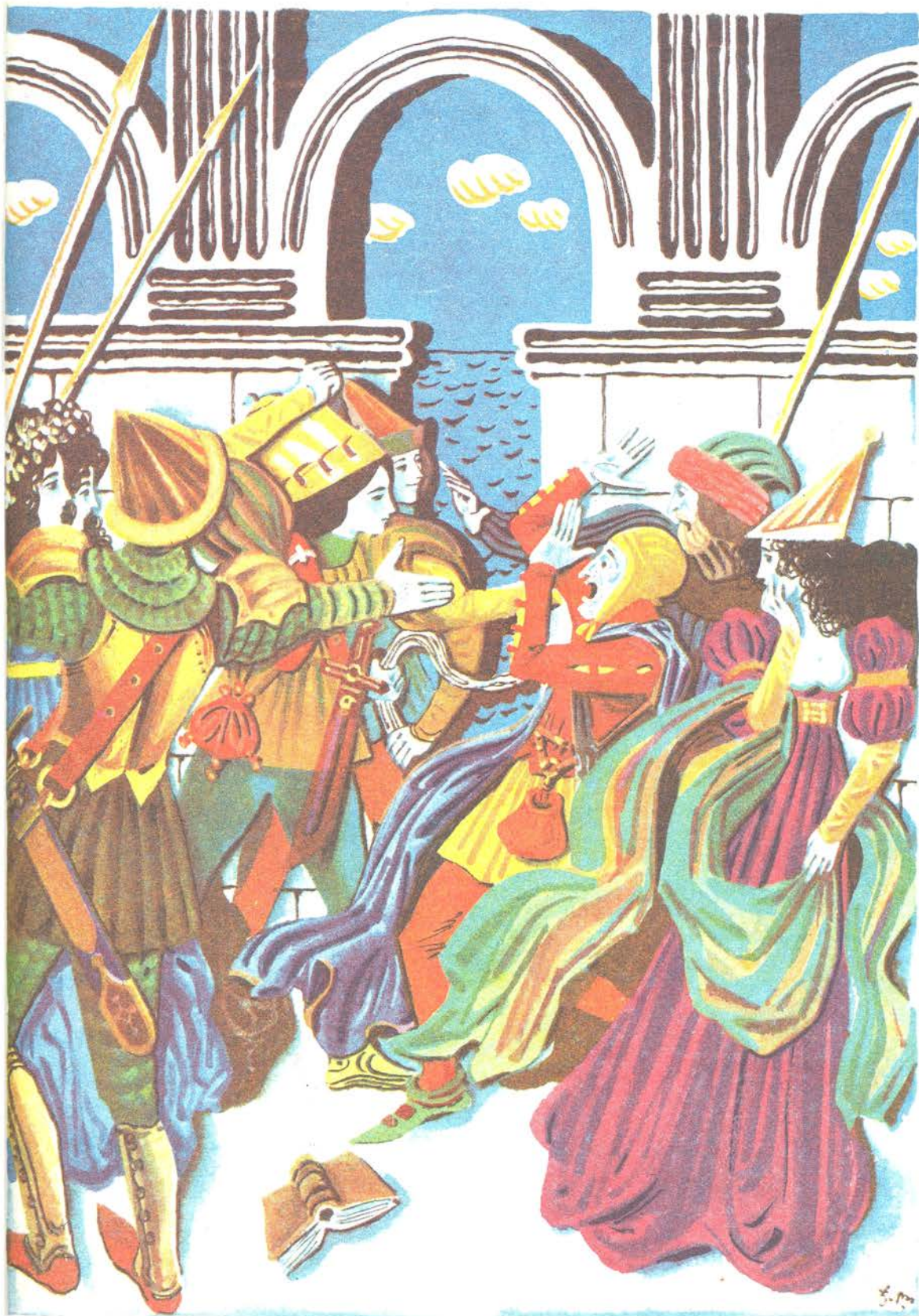

ბოქაული

ოქრომჭედლისა, ანჯელოსი, თქვენ იცნობთ იმას?

ედრიანა

როგორ არ ვიცნობ, რამდენია გადასახდელი?

ბოქაული

ორას ღუკატზე, თუ არ ვცდები, ლაპარაკობდა.

ედრიანა

რისი აქვს ვალი, არ უთქვია ეს ოქრომჭედელს?

ბოქაული

ყელსაბამისა, თქვენმა ქმარმა რომ შეუკვეთა.

ედრიანა

შეკვეთა მისცა, მაგრამ ჯერ არ მოუტანია.

კურტიზანი ქალი

მას შემდეგ, რაც მე თქვენი ქმარი გაშმაგებული სახლში მომიხტა და ბეჭედი წაიღო ჩემი, რომელიც თითზე უკეთია, მე ვნახე თვითონ, ქუჩაში შევხვდი, თვით ეკეთა მას ყელსაბამი.

ედრიანა

შესაძლო არის, არ მინახავს თუმც ყელსაბამი. ოქრომჭედელთან წამიყვანეთ, გთხოვთ, ბოქაულო, მინდა სიმართლე დაწვრილებით მისგან შევიტყო.

(შემოდინან ანტიფოლე სირაკუზელი ხმალამოწვდილი და დრომიო სირაკუზელი.)

ლუსიანა

ღმერთო, გვიშველე, დაუხსნიათ მათ ისევ თავი.

ედრიანა

ხმალამოწვდილნი ორივენი აქეთ მოდიან. მშველელებს უხმეთ, ორავენი გათოკონ ისევ.

ბოქაული

გავიქცეთ ჩქარა, თავს ვუშველოთ, თორემ მოგვკლავენ.

ანტიფოლე სირაკუზელი

მაგ კუდიანებს, როგორც ვატყობ, ხმლის ეშინიათ.

დრომიო სირაკუზელი

რომ ჩემულობდა შენს ცოლობას, შეხე, გაიქცა.

ანტიფოლე სირაკუზელი

წადი „კენტავრში“, წამოიდე იქიდან ბარგი, ნეტა გემბანზე ავიდოდეთ ჩვენ უვნებლები.

დრომიო სირაკუზელი

მართალი ვითხრათ, დამე რომ დავრჩენილიყავით, ვნებას არ მოგვაყენებდნენ. ხომ ნახეთ, როგორ ზრდილობიანად გველაპარაკებოდნენ, ოქროს გეთავაზობდნენ. მე შგონი, კეთილი ხალხი უნდა იყოს. ის ზორცის ზვინი რომ არა, ჩემი ცოლობა რომ სურს, მე ამ ქალაქში დავრჩებოდი და კუდიანად გადავიქცეოდი.

ანტიფოლე სირაკუზელი

აქ არ დავრჩები, თუნდ მაჩუქონ მთელი ქალაქი, წადი, ხომალდზე აიტანე ბარგი-ბარხანა.

(გადიან.)

მოქმედება მესამე

სურათი პირველი

ქუჩა მონასტრის წინ.

შემოდინან ვაჭარი და ანჯელო.

ანჯელო

ვწუხვარ, ბატონო, ასე დიდხანს რომ დაგაყოვნეთ, მაგრამ გარწმუნებთ, ყელსაბამი მე მას მივეცი, უსირცხვილოდ კი, თავად ნახეთ, უარი მტკიცა.

ვაჭარი

სახელი მაინც როგორი აქვს მას თქვენს ქალაქში?

ანჯელო

ძალიან კარგი, დამიჯერეთ, შესანიშნავი. აღჭურვილია ნდობით იგი განუსაზღვრელით, უყვართ ქალაქში, უფრო მეტად ვიდრე სხვა ბევრი, მთელ ჩემს ქონებას, როცა უნდა გულით ვენდობი.

ვაჭარი

აგერ თვითონაც, თქვენ ხმადაბლა ილაპარაკეთ. (შემოდინან ანტიფოლე და დრომიო სირაკუზელი.)

ანჯელო

მართალსა ბრძანებთ, ყელსაბამიც ზედვე ჰკიდა, აბა, მომყევით, ჩემო კარგო, მე ვეტყვი სათქმელს.

ბატონო ჩემო, ანტიფოლკე, ძალზე მაკვირვებს და მაწუხებს, რომ თქვენ სირცხვილი დღეს მე მაჭამეთ, თან შეურაცხყოფთ საკუთარი თვითონვე თავი. იფიცებოდით, არა მაქვსო მე ყელსაბამი, თუმცა აშკარად ყველა გხედავთ, ყელს შევიბიათ, თქვენი გულისთვის, ცოტა გაწყდა, დამაპატიმრეს, ამ ჩემს მეგობარს კი ზარალი განაცდევინეთ, იმ შფოთის გამო ვერ წაუიდა იგი სპარსეთში და გამგზავრება იქ გადასდო მან დღეისათვის. კიდევ უარყოფთ, რომ ეს ძეწკვი ჩემგან მიიღეთ?

ანტიფოლკე სირაკუზელი

ღიან, მივიღე, უარვყავი განა ოღესმე?

ვაჭარი

უარყავით და უსირცხვილოდ იფიცებოდით.

ანტიფოლკე სირაკუზელი

ვინ გაიფინა, რომ უარყავ, ან დავიფიცე?

ვაჭარი

მე გავიგონე ჩემი ყურით, შენც კარგად იცი, შენ ხარ თაღლითი, მატყუარა და ყალთაბანდი, სამწუხაროა, პატიოსან ჯალში ტრიალებ.

ანტიფოლკე სირაკუზელი

თვითონ თაღლითო, ყალთაბანდო, შენ ჩირქს ვისა სცხებ, მე დაგიმტკიცებ ჩემს ღირსებას და ჩემს კარგ სახელს, აი, ახლავე თუ გაბედავ, დაიცვა თავი.

ვაჭარი

გაგებდავ კიდევ, თვითონ გიწვევ, შე არამზადავ! (ხმლებს იმიშვლებენ. შემოდიან ედრიანა, ლუსიანა, კურტიზანი ქალი და სხვ.)

ედრიანა

ეგ გიჟი არის, არა ავნოთ, ღვთის გულისათვის, დაესხით თავს და გადარეულს ზმალი წაართვით, გათოკეთ მერე დრომიოც და გაბაწრულები შინ მომიყვანეთ ორივენი, ფმაც და ბატონიც.

დრომიო სირაკუზელი

ბატონო ჩემო, აბა, ჩქარა, მოდით, გავიქცეთ, ჩვენ ამ მონასტერს შევეფაროთ, თორემ გავვთოკეს. (ანტიფოლკე და დრომიო სირაკუზელები მონასტერში შედიან. შემოდის ეშილია, დელათა მონასტრის წინამძღვარი.)

წინამძღვარი

დაწყნარდით, ხალხნო, რად შეყრილხართ, რა ამბავია?

ედრიანა

ჩემი საბრალო გიჟი ქმარის დასაკავებლად. ჩვენ მონასტერში შევიდეთ და გავთოკოთ მაგრა, რომ მერე სახლში წავიყვანოთ და ვუმკურნალოთ.

ანჯელო

მეც მივხვდი თვითონ, სრულ ჭკუაზე ეგ რომ არ იყო.

ვაჭარი

ვწუხვარ, რომ ასე უდიერად მე ძოვებყარი.

წინამძღვარი

დიდი ხანია, რაც სივიფემ წამოუარა?

ედრიანა

მთელი კვირაა მოდუშული და მოწყენილი, ველარა ვცნობდი, სულ ერთთავად გამოიცვალა, შეტევამ მხოლოდ შუადღისას წამოუარა, ეს არ მოსვლია ანტიფოლკეს, ვფიცავ, აქამდე.

წინამძღვარი

არ დალუპვია თქვენს მეუღლეს ქონება გემით? არ დაუმარხავს მეგობარი უძვირფასესი? იქნებ საძრახის სიყვარულის ქსელში გაება? ცოდვა ესე ზომ ფმაწვილკაცთა თანამგზავრია, რომელნიც თვალებს აცეცებენ მოურიღებლად. თქვენ რას აბრალებთ თქვენი ქმარის ავადმყოფობას?

ედრიანა

ამ უკანასკნელს, ჩემი აზრით, და სხვას კი არც ერთს, ვიღაც უყვარდა, სახლში გული არ უდგებოდა.

წინამძღვარი

შენ კი მას ალბათ, რა თქმა უნდა, საყვედურობდი.

ედრიანა

არ დაგიმაღავთ, ღიან, შართლაც ვსაყვედურობდი.

წინამძღვარი

ერთი მითხარი, ჩემო კარგო, მკაცრი იყავი?

ედრიანა

თუკი მაძლევდა ამის ნებას მე სათნოება.

წინამძღვარი

არ ასვენებდი შინ და გარეთ მარტოს და ხალხში?

ედრიანა

ღიან, ხალხშიაც, ქალბატონო, გამოგიტყდებით.

წინამძღვარი

თავდაჭერილად, რა თქმა უნდა, და ზშირად არა.

ე დ რ ი ა ნ ა

ამაზე ვეჭონდა გამუდმებით ჩვენ საუბარი, ჩემი ჯიჯღინით ლოგინშიაც არ ჰქონდა ძილი და სადილზე კი ჭამის მადას ვაკარგვინებდი. ვლასარაკობდი მე ერთთავად მხოლოდ ამაზე, ხალხშიაც ხშირად მას სულ ამას მოვაგონებდი, ჩაენიჩინებდი, უზნეობა არის ეს-მეთქი.

წ ი ნ ა მ ძ ღ ვ ა რ ი

აი, თუ რატომ შერყეულა ჭკუაზე კაცი, საყვედურები უფრო გშხამავს ეჭვიან ქალთა, ვიდრე ნაკებნი გააფთრებულ ცოფიან ძაღლის. ეტყობა, ძილი შენ დაუფრთხე ლანძღვა-გინებით, და იმ საცოდავს ამით ტვინი გამოულაყე. მას საჭმელ-სასმელს უკმაზავდი საყვედურებით, ვერ ინელებდა ის ამ საჭმელს აღელვებული. აი, ამიტომ ის შეიპყრო ციებ-ციხელებამ, ეს კი სიგიჟის არის, დაო, გამოვლინება. აყალმაყალით შენ წაართვი სულის სიმშვიდე და ამიტომაც დაეუფლა სევდა-ნაღველი, სასოწარკვეთის და წუხილის ის თანამგზავრი, ვისაც ფეხდაფეხ უთვალავი მოსდევს ლაშქარი სიცოცხლის მომსწრაფ, დაუნდობელ სნეულებათა. დაუსვენებლად, გაურთობლად, უსმელ-უჭმელი, გაგიჟებოდა მხეციცა და ადამიანიც. აი, შედეგი, ქალბატონო, იეჭვიანეთ და თქვენი ქმარი, უბედური, ჭკვაზე შეშალეთ.

ლ უ ს ი ა ნ ა

საყვედურობდა ედრიანა მას მუღამ რიდით, ქმარი კი იყო უხეში და თავზედი დიდი. შენ საყვედურებს რატომ იტან, გაეც პასუხი.

ე დ რ ი ა ნ ა

მე ამ სიტყვებმა მომივლინა ქენჯნა სინდისის, ხალხო კეთილო, შედით, გარეთ გამოიყვანეთ.

წ ი ნ ა მ ძ ღ ვ ა რ ი

ჩემს სავანეში სულიერი ვერავენ შევა.

ე დ რ ი ა ნ ა

მაშ, იქნებ თქვენმა მსახურებმა გამოიყვანონ.

წ ი ნ ა მ ძ ღ ვ ა რ ი

ამ სავანეში მან იბოვა თავშესაფარი, ეს დაიფარავს თქვენს მეუღლეს თქვენი ხელიდან, ვიდრე მე ისევ მას გონებას დავუბრუნებდე, თუკი ამაოდ არ ჩაივლის ჩემი მცდელობა.

ე დ რ ი ა ნ ა

მე თვით მოუველი ჩემს მეუღლეს, თავს დავადგები, ჩემი ვაღია ვიყო მისი ჭირისუფალი.

მე ამ საქმეში თანაშემწე არა მწაღია, გამიშვით, უნდა წაიყვანო შინ ჩემი ქმარი.

წ ი ნ ა მ ძ ღ ვ ა რ ი

იყურე-მეთქი, არ გაგატან, აკი ვითხარი, ვიდრე არა ვცდი, ყველა წამალს, რაც გამაჩნია, ლოცვით, წამლებით და ნექტარით სასარგებლოთი მსურს დავუბრუნო აღრინდელი გონიერება. მიცემული მაქვს, ქალბატონო, აღთქმა ასეთი, ასეთი არის ვალი ჩვენი, კაცთმოყვარული, ამიტომ წადი, დამიტოვე მეუღლე შენი.

ე დ რ ი ა ნ ა

ფეხს არ მოვიცვლი, არ დაეტოვებ, მეუღლეს ჩემსას, ქმრისა და ცოლის განშორება არ გეკადრებათ.

წ ი ნ ა მ ძ ღ ვ ა რ ი

დამშვიდდი, წადი, ხომ ვითხარი, რომ არ გაგატან. (გაღის.)

ლ უ ს ი ა ნ ა (ედრიანას)

მთავარს აუწყე წინამძღვარის უმსგავსოება.

ე დ რ ი ა ნ ა

წავიდეო, ფეხქვეშ გავეგები და არ ავდგები, შევევედრები, შევღალაღებ, თვალცრემლიანი, აქ არ მოვიყვან ვიდრე მე მის დიდებულებას, ჩემი მეუღლე რომ დაიხსნას წინამძღვრისაგან.

ვ ა ჭ ა რ ი

სრულდება უკვე, თუ არ ვცდები, ხუთი საათი და მე მგონია გამოვივლის თვითონ მთავარი, გზად მიმავალი მწუხარების სავანისაკენ. ამ მონასტერის თხრილის გაღმა, მცირე მდელზე, სიკვდილით სჯიან სიკვდილმისჯილ ბოროტმოქმედებს.

ა ნ ჯ ე ლ ო

მერედა რისთვის მობრძანდება აქეთ მთავარი?

ვ ა ჭ ა რ ი

სიკვდილით დასჯას რომ დაესწროს სირაკუზელის. ის უბედური ჩამოვიდა აქ ეფესოში, რითაც კანონი დაარღვია ჩვენი ქალაქის, ამის გულისთვის მას საჯაროდ დღეს თავს მოჰკვეთენ.

ა ნ ჯ ე ლ ო

აგერ მოდიან, ჩვენცა ვნახავთ სიკვდილით დასჯას.

ლ უ ს ი ა ნ ა (ედრიანას)

დაურჩე. (შემოდან მთავარი, ამაღლა, თავშიშველი ეგეონი, ჯალათი და მცველები.)

მ თ ა ვ ა რ ი

ერთხელაც კიდევ თქვენ საჯაროდ აუწყეთ ყველას, თუ რომელიმე მეგობარი გაიღებს თანხას, არ დაისჯება ეგეონი, მას შევიწინარებთ.

ე ღ რ ი ა ნ ა

მე ვთხოვთ, მთავარო, დიდებულო, კეთილშობილო, ამ მონასტერის წინამძღვრისგან რომ დამიფაროთ.

მ თ ა ვ ა რ ი

კეთილი არის წინამძღვარი, პატივცემული, მაგისგან წყენა არავისი არ გაგონილა.

ე ღ რ ი ა ნ ა

დიდო მთავარო, ანტიფოლე ჩემი მეუღლე, რომელიც ვიქმრე მხოლოდ თქვენი ვანკარგულებით, ამ დღეს საშინელს, უბედური, გადასცდა ჭკუას, გარეთ გაიქცა გაგიჟებულ მსახურთან ერთად და მოქალაქეთ დაერია გასაძარცვავად. ართმევედა ბეჭედს, განმეულსა და სუყველაფერს, რაც კი რამ თვალში ჭკვაგადამცდარს მოუვიდოდა. შინ გავაგზავნეთ ანტიფოლე ჩვენ გათოკილი, მე კი, ბატონო, რომ გამეგო ზარალის ფასი, დაზარალებული მივაკითხე ყველას უკლებლივ. არ ვიცო, როგორ გამოექცა იგი დარაჯებს, ის და მსახური, ორივენი გაშმაგებულნი, სულ ეს წამია მოსაკლავად თავს ჩვენ დაგვესხნენ. ზალხი მოვიხმეთ უფრო მეტი მათ გასათოკად, მაგრამ შეცვივდნენ ორივენი ამ მონასტერში. ამ მონასტერის წინამძღვარმა დაკეტა კარი და ჩემს მეუღლეს კანონიერს მე არ მიბრუნებს. გემუდარებით, დიდებულო, გასცეთ ბრძანება, რომ ჩემი ქმარი დამიბრუნონ მე სამკურნალოდ.

მ თ ა ვ ა რ ი

შენი მეუღლე მემსახურა მე ბევრ ბრძოლაში, და როცა მასთან სარეცელი გაიზიარე, სიტყვა მოგეცი თავადური, მას პატივს ვცემდი. გაგზავნეთ ვინმე, აქ მომგვაროს მე წინამძღვარი, უნდა წავსვლამდე გავარკვიო მე მათი დავა.

(შემოდის მ ს ა ხ უ რ ი.)

მ ს ა ხ უ რ ი (ეღრიანას)

თქვენ, ქალბატონო გაიქეცით და თავს უშველეთ! ჩემმა ბატონმა, მონამ მისმა აიხსნეს თავი, მსახურებს სცემეს, სწავლული კი გაბაწრეს თოკით, წვერზე მას ცეცხლი წაუკიდეს და აღს უქრობენ, იმ უბედურსა, ქალბატონო, ჭურჭლის ნარეცხით. ჩემი ბატონი მოთმინებას ასწავლის სწავლულს, ხოლო დრომოდ კრეჭს მაკრატლით როგორც მასხარას. უშველეთ თორემ იმ ჯადოსანს ალბათ მოკლავენ.

ე ღ რ ი ა ნ ა

ჩუმად, სულელი, ბატონი და იმისი მონა აქვე არიან მონასტერში, ნუ იტყუები.

მ ს ა ხ უ რ ი

თავს გეფიცებით, ქალბატონო, მე მართალს ვამბობ, იმათ ხილვაზე შიშისაგან შეშეკრა სუნთქვა, ჩემი ბატონი იმუქრება, თუკი ხელთ გვიდლოთ, ეგ პირისაზე დაგიდართო, დაგიმანხიჯოთ. (ისმის ხმაური.)

აი, ხომ გესმით, გაიქეცით და თავს უშველეთ.

მ თ ა ვ ა რ ი (გუშაგებს)

ხმლები იშიშველეთ! (ეღრიანას.) აქ იდექი, ნუ გეშინია.

ე ღ რ ი ა ნ ა

ოჰ, ღმერთო ჩემო, ეს ხომ მართლაც ჩემი ქმარია, შეხედეთ ერთი, დაქრის როგორც უჩინმანინი, სულ ეს ხანია, რაც შევიდა ის მონასტერში, ახლა აქ განდა, ვერაფერი ვერ გამოვიდა. (შემოდან ანტიფოლე და დრომიო ეფესელი.)

ანტიფოლე ეფესელი

სამართალს ვითხოვ მე, მთავარო, თუნდაც იმისთვის, დიდი ხნის წინათ სამსახური რომ გავიწიეთ, ბრძოლების ველზე რომ ვიცავდი მე თქვენს სიცოცხლეს და ამის გამო ჭრილობებით რომ დავისერე. თქვენთვის დაღვრილი სისხლისათვის მე მიმფარველეთ.

ე გ ე თ ი

თუკი სიკვდილის შიშით არ ვარ დაბრმავებული, მე ანტიფოლეს, ჩემს ვაჟსა, და დრომიოს ვხედავ.

ანტიფოლე ეფესელი

ამ ქალისაგან დასაცავად ვითხოვ სიმართლეს, აი, იმისგან, თქვენ რომ ცოლად ამომირჩიეთ, ვინც გამამასხრა, შეურაცხყო ღირსება ჩემი, ვინც მე სირცხვილი შემაჭამა ენით უთქმელი და უსირცხვილოდ, დიდებულო, დამასხა ლაფი.

მ თ ა ვ ა რ ი

აბა, გვეთხარი, და სამართალს მე შენ მოვიხდავ.

ანტიფოლე ეფესელი

დიდო მთავარო, დღეს მე მაგან შინ არ შემიშვა, თვითონ კი თავის საყვარელთან დროს ატარებდა.

მ თ ა ვ ა რ ი

დიდი ცოდვაა. (ეღრიანას.) მართალია, რასაც ეს ამბობს.

ე ღ რ ი ა ნ ა

არა, ბატონო, ყველამ ერთად შინ ვისადილეთ, წყეულიმც ვიყო, დიდებულო, თუკი ვტყუოდე.

ლ უ ს ი ა ნ ა

დღისით გამიწყდეს მე სინათლე და ღამე ძილი,
თქვენს ბრწყინვალეობას თუ მართალს არ მოვახსენებდეთ.

ა ნ ჯ ე ლ ო

უსირცხვილონო! თქვენ ორივე ტყუილად ჰფიცავთ,
ეს ვიჟი ბრალს ვღებთ თქვენ ორივეს სამართლიანად.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ბატონო ჩემო, მე რაც ვიცი, იმას მოვითხრობთ,
არც ღვინითა ვარ, დამერწმუნეთ, გაბრუებული,
არც მრისხანებით გამოწვეულ უგუნურობით,
ის, რაც გადამხდა, თვით ბრძენსაც კი გაავიწყებდა.
დღეს მე ამ ქალმა სახლის კარი გამომიკეტა,
ოქრომჭვლედიც კვესწრებოდა, დამემოწმება,
თუ არ შეუკრავს ამ ქალებთან მასაც კავშირი.
თვითონ იქ იყო, ჩვენ ერთმანეთს დავემშვიდობეთ,
დავთქვით ყელსაბამს მომიტანდა მე სასტუმროში,
იქ, სადაც მე და ბალთაზარმა ვჯამეთ სადილი.
აღარ მოვიდა ნასადილევის ოქრომჭვლედი
და საძებნელად წამოსული ქუნაში შევხვდი,
ის ამ ბატონთან ერთად როცა მისეირნობდა,
ტყუილ-ფიცებით მარწმუნებდა ოქრომჭვლედი,
ვითომ მოეტყეს მას დღეს ჩემთვის ის ყელსაბამი,
უფალმა იცის, რომელიც მე არც კი მინახავს,
და რომლის გამო ბოქაულმა მე დამიჭირა.
ღუკატებისთვის შინ გავეზავნე ჩემი მსახური,
ის კი მაშინვე დამიბრუნდა ხელცარიელი.
ბოქაულს ვთხოვე მოკრძალებით, ჩემთან შეგვევლო
და გზაში შევხვდი ჩემს ცოლს, ცოლისდას და მათ დამქაშ
ბრბოს საზიზღარსა, რომლისა შორის ბრძანდებოდა
ერთი ძვალტყავა, ვოინდარა ვილაცა პინნი,
გამოქეჩილი, მატყუარა, ჩონჩხად ქცეული,
მარჩიელი და ოინბაზი ჩამოძენილი,
თვალეზაყრილი, არაკაცი, ვინმე პირქუში,
ცოცხალი ლეში და ამ მონამ შეჩვენებულმა,
ვჭვი არ არის, დიდებული, ჯადოთი შემკრა.
ის მე თვალეზაში ჩამაშტერდა, მაჯა მოსინჯა,
და უსირცხვილოდ განაცხადა, ვიჟი არისო.
ბერე ყველანი თავს დამესხნენ, შემკრეს, გამოთოკეს,
შინ წამათრიეს, ბნელ სარდაფში დაგვიდგეს ბინა
მე და ჩემს მონას; კბილით დავდრღენით ჩვენ ბაწრები,
ჯავთავისუფლდით და მაშინვე გამოვიქცითო,
რათა შეგთხოვოთ, დიდებული, მთავარო ჩვენო,
შური ვიძიო ჩემი ასე დამცირებისთვის.

ა ნ ჯ ე ლ ო

ბატონო ჩემო, შემოდლია მეც დაგარწმუნოთ,
შინ არ შეუშვეს და სახლში არ უსადილია.

მ თ ა ვ ა რ ი

ის ყელსაბამი მან მიიღო შენგან თუ არა?

ა ნ ჯ ე ლ ო

როგორ თუ არა, დაინახა აი ამ ხალხმა,
ამ მონასტერში რომ შევიდა ყელზე ეკეთა.

ვ ა ჯ ა რ ი

მეც დავიფიცებ, რომ საჯუთარი ჩემი ყურიფ
მე გავიგონე, თქვით რომ გქონდათ ის ყელსაბამი,
თავდაჭერილად თუმც კი ძალზე თქვენ უარობდით
და ამიტომაც მე ვიშიშვლე, თუ გახსოვთ ხმალი,
მერე შევარდით ორივენი თქვენ მონასტერში
და ვკონებ რაღაც სასწაულით ისევ აქ ვაჩნდით.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

მე ამ მონასტრის კედლებს შუა არ დავმალულვარ
და არც ეგ ხმალი ვიშიშვლიათ ჩემს წინააღმდეგ.
არც ყელსაბამი მინახია, მაღალ ღმერთს ვფიცავ,
ეს ყველაფერი სიცრუეა და მოგონილი.

მ თ ა ვ ა რ ი

რა ყველაფერი უცნაურად დახლართულია,
ვკონებ, სუყველას შეგისვიათ თქვენ ცირცეს თასი,
თუ მონასტერში უნდა იყოს, აქ რატომ არის?
ვიჟი თუ არის, ჭკვიანურად რად ლაპარაკობს?

(ელდიანას.)

შენ მეუბნები, ქმარმა სახლში ისადილაო.

(ანჯელოს.)

ოქრომჭვლედი ანჯელო კი უარყოფს ამას.

(დრომიოს.)

შენ რაღას გვეტყვი, გაიძვერა და უკულმართო?

დ რ ო მ ი ო

ბატონო ჩემო, ისადილა აი, ამ ქალთან.
(უთითებს კურტიზან ქალზე.)

კ უ რ ტ ი ზ ა ნ ი ქ ა ლ ი

ღიახ, ბატონო, და წამართვა ჩემი ბეჭედი.

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

დიდო მთავარო, მართალია, აი, ბეჭედი!

მ თ ა ვ ა რ ი

შენ დაინახე, რომ შევიდა ის მონასტერში?

კ უ რ ტ ი ზ ა ნ ი ქ ა ლ ი

ისევე ცხადად, როგორც ვხედავთ თქვენ, დიდებულიო.

მ თ ა ვ ა რ ი

საოცარია, წადით, მიხმეთ მე წინამძღვარი,
ან ჭკვას გადასცდით, ანდა ყველამ პირი შეჰკარით.

(მ ს ა ხ უ რ ი გაღის.)

ე გ ე ო ნ ი

დიდო მთავარო, ერთი სიტყვის მე დამრთეთ ნება, მოულოდნელად ვნახე ჩემი მე მეგობარი, ფულს გადაიხდის და დამიხსნის სიკვდილისაგან.

მ თ ა ვ ა რ ი

სირაკუზელი, თამამად თქვი, რისი თქმაც გინდა.

ე გ ე ო ნ ი (ანტიფოლე სირაკუზელს)

ბატონო ჩემო, არა გქვიათ თქვენ ანტიფოლე? ეს დრომთა განუყრელი თქვენნი მსახური.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

ცოტა ხნის წინათ ჩვენ ვიყავით განუყრელები, მაგრამ ბატონმა ორ ნაწილად გადარღნა თოკი და ვარ დრომთო, ბატონისგან ახლა გაყრილი.

ე გ ე ო ნ ი

მჯერა, ორივეს, ბატონებო, მე გეხსომებით.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

თქვენ რომ გიცქერით, ჩვენი თავი ჩვენ გვაგონდება, ცოტა ხნის წინათ ჩვენც ვიყავით გაბაწრულები, მითხარით, პინჩის ავაღმყოფი ხომ არ ბრძანდებით?

ე გ ე ო ნ ი

გაკვირვებული რომ მიყურებ, ველარ მიცანი?

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ჩემს სიცოცხლეში დღეის მეტად არ მინახავხარ.

ე გ ე ო ნ ი

ჩვენ რომ დავშორდით, იმის მერე დარდმა შემცვალა, მე საზრუნავმა და მტარვალმა ხელმა დროისამ ეს პირისახე უცნაურად დამინაოჭა. მითხარი, ნუთუ ვეღარა სცნობ ვეღარც ხმას ჩემსას?

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

ვერა, ბატონო, დამერწმუნეთ ვეღარც ხმასა ვცნობ.

ე გ ე ო ნ ი

ვერც შენ, დრომთო, მე მგონია, შენ უნდა მიცნო.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

ვერა, ბატონო, დამერწმუნეთ, რომ მეც ვერა გცნობთ.

ე გ ე ო ნ ი

მე კი მჯერა, რომ შენ მიცანი, ჩემო დრომთო.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

ვითომ, ბატონო? მე კი დარწმუნებული ვარ, რომ ვერ გიცანით და როცა ადამიანი რამეს უარყოფს, ვალდებული ხართ მას დაუჯეროთ.

ე გ ე ო ნ ი

ჩემს ხმას ვერ სცნობენ, დროვ სასტიკო, დაუნდობელი, ნუთუ შენ ისე ჩამიხლიჩე ხმა მე საბრალოს შვიდ წელიწადში, რომ ვაჟმა ჩემმა ერთადერთმა მის ხმოვანებას გასაღები ვერ მოუძებნა.

თუმც დაღარული ჩემი სახე დათოვლილია, დაფარულია იგი თეთრი წვრილი ფიფქებით, ხოლო სისხლი კი აღარ მიჩქეფს წინანდებურად, ცხოვრების მწუხრშიც არ მლაღატობს მეხსიერება, თვალთავან ისევ გამომიკრთის მკრთალი ნათელი, დახშულ ყურებსაც გააჩნია ჯერ კიდევ სმენა და ეს მოწმენი უტყუარად მეუბნებიან, ჩემი ვაჟი ხარ, ანტიფოლე, შენ ტყუპისცალი.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

მე მამაჩემი თავის დღეში არ მინახია.

ე გ ე ო ნ ი

შვიდი წლის წინათ ჩვენ დავშორდით სირაკუზაში, მაგრამ შენ ალბათ, შვილო ჩემო, ვესირცხვილება, რომ მამად მიცნო უბედური მე ამ ყოფაში.

ან ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

მე მთავარიც და ყველა სხვებიც დამიმოწმებენ, არ ხართ მართალი, არ ვყოფილვარ სირაკუზაში.

მ თ ა ვ ა რ ი

სირაკუზელი, უკვე ოცი წელიწადია, შენ რომ იცოდე, ანტიფოლეს რაც მე ვმფარველობ. და არასოდეს არ ყოფილა სირაკუზაში.. შენ ხნოვანება და სასჯელი გირევეს გონებას.

(შემოდინ წ ი ნ ა მ ძ ღ ვ ა რ ი , ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე და დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ე ბ ი .)

წ ი ნ ა მ ძ ღ ვ ა რ ი

დიდო მთავარო, ყური უგდე შეურაცხყოფილს. (ყველა მისკენ მიიხედავს.)

ე დ რ ი ა ნ ა

თვალი მატყუებს, ღმერთო ჩემო, თუ ორ ქმარს ვხედავ?

მ თ ა ვ ა რ ი

ერთი მათგანი ამ მეორის ორეულია?, ასე არიან თუ არ ვცდები, ეს მეორენიც, აბა, ვინ იტყვის რომელია ადამიანი და რომელია ჭეშმარიტი მისი აჩრდილი?!

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

დრომთო მე ვარ, გეუბნებით, ეგ გააძევეთ.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

დრომთო მე ვარ, გეუბნებით, მე აქ დამტოვეთ.

ანტიფოლე სირაკუზელი

ეგეონი ხარ, თუ აჩრდილი ეგეონისა?

დრომიო სირაკუზელი

ბატონო ჩემო, ასე მაგრად თქვენ ვინ გაგთოკათ?

წინამძღვარ

ვისაც არ უნდა გაეთოკა, მე კვანძს გამოვხსნი, თავისუფლებას მივანიჭებ, ქმარს დავიბრუნებ, ეგეონ გვითხარ, ემილია ხომ გყავდა ცოლად, მან ტყუპი ვაჟი სანაქებო შენ რომ შეგძინა? ო, თუ ნამდვილად სწორედ შენ ხარ, ის ეგეონი, მითხარი, მე ვარ შენი ცოლი, ის ემილია.

ეგეონი

ემილია ხარ, თუ ცხადში ვარ, სიზმარში არა, შენ თუ შენა ხარ, ჩვენი ვაჟი, მითხარ, სად არის; მე შენთან ერთად რომ მივაბი გემის ანძაზე?

წინამძღვარი

მე ჩემი ვაჟი და დრომიო, ის ტყუპისცალი, გადაგვარჩინა ჩვენ ხომალდმა ეპიდამნუმის, მაგრამ სულ მალე ორივენი წაგვართვეს ძალით, კორინთოელმა ავაზაკმა მეზადურებმა და მართლ დავრჩი იმ ხომალდზე უცხოთა შორის. მას შემდეგ მათი არაფერი არა მსმენია, როგორი იყო ჩემი ხედარი, ხედავ თვითონაც.

მთავარი

ერთურთის მსგავსი ანტიფოლე აქ არის ორი, ორიც დრომიო, როგორც ორად გაჭრილი ვაშლი, ეს დასტურია ზღვაზე მომხდარ უბედურების, ამ ყმაწვილების მშობლებია აი, ესენი, შემთხვევით ერთად შეხვედრილი განგების ძალით. შენ, ანტიფოლე, უნდა იყო კორინთოელი.

ანტიფოლე სირაკუზელი

არა, მთავარო, მე განლაგართ სირაკუზელი.

მთავარი

ცალკე დადექი, ძალზე მიჭირს გარჩევა თქვენი.

დრომიო ეფესელი

მეც მას მოვყევი.

ანტიფოლე ეფესელი

სახელგანთქმულმა მეომარმა დედის ძმამ თქვენმა, დიდმა მთავარმა, მენაფონმა, ჩვენ მოგვიყვანა.

ედრიანა

თქვენგან რომელმა ისაძლია დღეს ჩემთან ერთად?

ანტიფოლე სირაკუზელი

მე, მშვენიერო ქალბატონო.

ედრიანა (ანტიფოლე სირაკუზელს)

მამ, ჩემი ქმარი თქვენა ხართ, არა?

ანტიფოლე ეფესელი

არამც და არამც.

ანტიფოლე სირაკუზელი

მეც ვეთანხმები, ქალბატონო, თუმც ქმარს მეძახდით. ეს მშვენიერი ქალიშვილი მე ძმას მეძახდა (ლუსიანას.) და გეფიცებით, ავასრულო, რაც მე ვითხარით, თუ ვიმყოფებით, რა თქმა უნდა, ჩვენ ახლა ცხადში.

ანჯელო

ბატონო ჩემო, აი, ძეწკვი, მე რომ მოგვცით.

ანტიფოლე სირაკუზელი

ის ძეწკვი არის, ჭეშმარიტად, ვერ გეტყვით უარს.

ანტიფოლე ეფესელი

ამის გულისთვის სამართალში მე თქვენ მიზეცით.

ანჯელო

დიახ, ბატონო, მართალია, ვერ გეტყვით უარს.

ედრიანა (უთითებს დრომიო ეფესელზე)

დრომიოს ხელით საწინდარი გამოგვზავნეთ, მაგრამ ის ფული მას თქვენთან არ მოუტანია.

დრომიო ეფესელი

არ მოგიციათ, ქალბატონო, ჩემთვის თქვენ ფული.

ანტიფოლე სირაკუზელი

ეგ საწინდარი მე მივიღე დრომიოს ხელით. ახლა კი მივხვდი ჩვენ ვხვდებოდით ერთურთის მსახურთ, მე შენს დრომიოს, შენ კი ძმაო დრომიოს ჩემსას, დრომიოს ჩემსას თქვენ ეგონეთ თვისი ბატონი, ხოლო ბატონად მე მიგულა დრომიომ თქვენმა და შეცდომებიც სწორედ ამან გამოიწვია.

ანტიფოლე ეფესელი

მე ამ დუკატებს ვინძი მამის გამოსახსნელად.

მთავარი

მე არ ავიღებ, მე მამათქვენს ვჩუქნი სიცოცხლეს.

კურტიზანი ქალი

ბატონო ჩემო, დამიბრუნეთ მე ბრილიანტი.

ანტიფოლე ეფესელი

მიიღეთ, გმადლობთ, გემრიელი სადილისათვის.

წ ი ნ ა მ ძ ვ ა რ ი

დიდო მთავარო, გულითა გთხოვთ, რომ გაისარჯოთ, რათა გვეწვიოთ აქვე ჩვენთან, ჩემს მონასტერში, რომ დაწვრილებით ჩვენ მოგითხროთ ჩვენი ამბავი. თქვენც წამობრძანდით, შეგროვილნი ვინც ხართ აქ,

ყველა,

თქვენც, ვინც შეცდომამ დღევანდელმა დაგაზარალათ, გულნაკლულები, დამერწმუნეთ, არვინ დარჩებით. მე ოცდახუთი წელიწადი ვიტანჯებოდი და აი, ახლა მოვიშორე გულიდან დარდი. დიდო მთავარო, მეუღლეც და ჩემო შვილებო, ქალნო და კაცნო, თქვენ ყველანი ღზინზე მეწვიეთ და სიხარული ამ შეხვედრის განმაცდევინეთ.

მ თ ა ვ ა რ ი

სულით და გულით მე ვღებულობ დაპატივებას.

(ყველა გადის, რჩებაან ორივე ანტიფოლე და ორივე დრომიო.)

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი (ანტიფოლე ეფესელს)

ბატონო ჩემო, წამოვილო გემიდან ბარგი?

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ე ფ ე ს ე ლ ი

შენ ვისი ბარგი აიტანე გემზე, დრომიო?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

თქვენი ბატონო, რომ ელაგა გახსოვთ, „კენტავრში“?

ა ნ ტ ი ფ ო ლ ე ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მე მეუბნება, მე ვარ, ბიჭო, შენი ბატონი. ნუ გეჩქარება, მოვიფიქროთ ეს საქმე მერე, ახლა კი მიდი, შენს ძმას მაგრად გადაეხვიე.

(ორივე ანტიფოლე გადის.)

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

მსუქანი ქალი რომ ბინადრობს, აი, თქვენს სახლში. მე შენ მაგიერად სადილით რომ გამიმასპინძლდა, ჩემი ცოლი კი არ იქნება, ჩემი ცოლისდა.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

ასე მგონია, ძმა კი არა, სარკე ხარ ჩემი, ვასკენი მაგ სახით, მეც ლამაზი ვყოფილვარ ბიჭი. საერთო ღზინზე მოდი, ძმაო, ერთად წავიდეთ.

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

კეთილი, ოღონდ შენ წინ წადი, შენ ხარ უფროსი.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

საკითხავია ეს ჯერ კიდევ, რით გავარკვიოთ?

დ რ ო მ ი ო ს ი რ ა კ უ ზ ე ლ ი

კენჭი ავყაროთ, მანამდე კი შენ გამიძეხი.

დ რ ო მ ი ო ე ფ ე ს ე ლ ი

არა, მაშ ასე, რადგანაც გავჩნდით ამა ქვეყნად ტყუბი წულები, ერთად წავიდეთ ჩვენ ხელიხელ ჩაკიდულები.

(გაღიან.)

